

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR :

- Electrotechnische Installateurs
- Handelaren in Electriche verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

18 APRIL 1953

8e JAARGANG Nr.

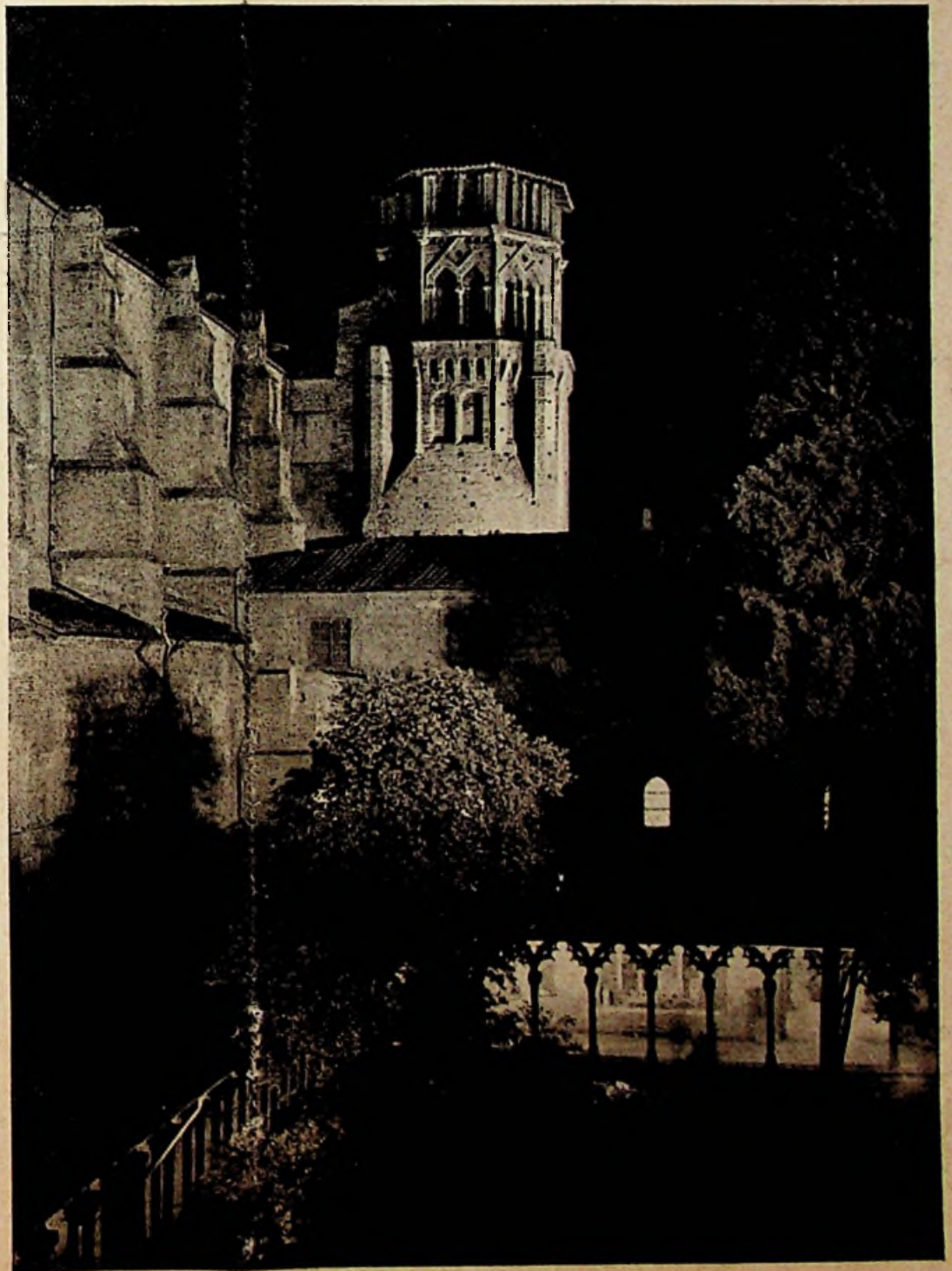
195

ter vergelijking

In ons vorig nummer reproduceerden wij de Haarlemse oude St. Bavo in kunstverlichting. Ter vergelijking daarmee geven we hier een foto van het „Augustijnerklooster” te Toulouse. Dit oude gebouw met zijn achthoekige torens is heden als museum ingericht. De verlichting werd aangebracht bij gelegenheid van het, enige tijd geleden, aldaar gehouden congres van de Franse Association des Eclairagistes.

VERDER IN DIT NUMMER:

Op blz. 147 en 148 treft men een beschouwing over de aanleg van bliksem-afleiders. De wijze van credietverkoop zoals die in Amerika wordt toegepast vindt men op blz. 149 en 150 beschreven. Het slot van de discussie over verlichting is opgenomen op blz. 151, dat van Haarlem Lichtstad op blz. 153. Blz. 155 geeft wenken over winkelverbouwing. Op blz. 157 openen wij een nieuwe rubriek: de man van de maand, terwijl de pagina's 159, 161 en 163 gereserveerd zijn voor Cistofa- en L.I.C.-berichten.

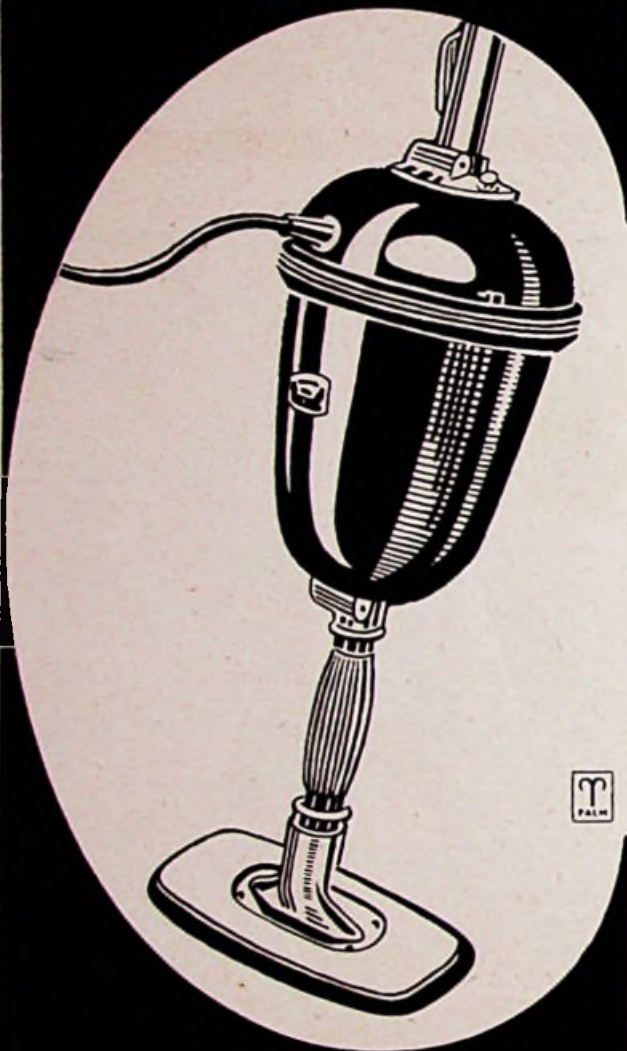

OPBOUW SET

Type R 52

Als steel- en hand-
stofzuiger slechts **f 135,-**

Op te bouwen tot Robot, met
vloerwrijver, mixer, haardroger

*Dit is de enige stofzuiger voor-
zien van een krachtige motor
die pluizen en haren opneemt.
Door juiste gewichtsverdeling
niet vermoeiend!*

ROBOT

Type R 50

Als steel- en handstofzuiger,
vloerwrijver compleet **f 225.-**

Extra voor voet . . . " **10.-**

Extra voor mixer . . . " **50.-**

Extra voor haardroger " **10.-**

*Geheel compleet
als Robot **f. 295.-***

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:

Kalverstraat 35, Amsterdam C.

Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 6,— per jaar;

voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.

f 4,— per jaar. Losse nummers f 0,25.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136 400 — Bankrekening Twentsche Bank

INSTALLEREN VAN BLIKSEMAFLEIDERS (II)

OPVANGERS en AFGAANDE LEIDINGEN

Er zijn eigenlijk twee manieren om een gebouw tegen blikseminslag te beveiligen. De eerste is het systeem, dat op advies van Franklin anno 1760 voor het eerst werd gebruikt op een hoog gebouw te Philadelphia en dat meteen al blijk gaf aan zijn doel te beantwoorden. Een andere is het in 1865 door de Belg Melsens ontworpen kooi-systeem volgens Faraday's ontdekking, dat men van buiten af geen invloed kan oefenen op het electrisch veld binnen een metalen doos. Bij het eerste systeem worden op de uitstekende punten van het gebouw metalen pieken of opvangdraden geplaatst, die terdege geaard zijn; bij het tweede systeem wordt het gebouw omspannen met een netwerk van metaal, waarvan de mazen maximaal 5 meter wijd zijn. Ook dit netwerk is natuurlijk deugdelijk geaard. Het systeem-Melsens -hoe voortreffelijk overigens- komt uiteraard veel duurder uit; het wordt daarom practisch alleen gebruikt ter bescherming van gebouwen, waar iedere vonk noodlottige gevolgen zou kunnen hebben, zoals munitie- en vuurwerkfabrieken en -opslagplaatsen.

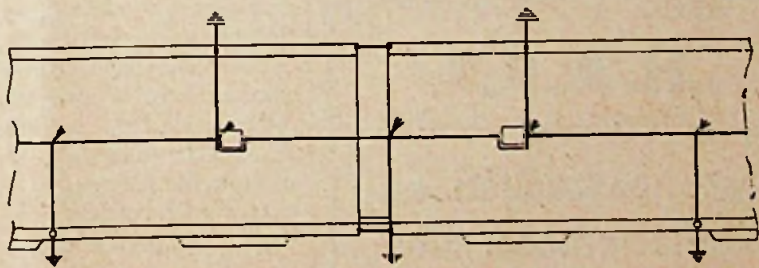
De meest gebruikelijke methode is die van Franklin, welke men toepast ter bescherming van allerlei openbare gebouwen, kerken, scholen, fabrieken, belangrijke bedrijven, zoals electricische centrale en gasfabriek zomede pompstations, en verder gebouwen, zoals archieven, musea, bibliotheken e.d. Ook hoge of geïsoleerde gebouwen voorziet men gaarne van een bliksem-afleiderinstallatie.

Het doel van zulk een afleider is, zoals de naam al aangeeft, het afleiden van de bliksem, langs de kortst mogelijke weg naar de aarde. De opvangdraden worden geplaatst op duidelijk uitspringende hoeken. Opvangdraden -dienende als opvangdraden en geleider beide- worden over de nok en langs de randen gelegd en gaan langs de hoeken omlaag. De bedoeling is, met deze draden zoveel mogelijk het systeem-Melsens te benaderen en het gebouw dus met draden te omspannen als met een kooi.

Het is duidelijk dat een bochtig verloop van opvangdraden en afgaande leidingen -leidingen dus die de opvangdraden met de aarde verbinden- niet toelaatbaar is. De atmosferische ontlading zoekt immers steeds de kortste weg en is bij een bochtig verloopende draad maar al te bereid om over te slaan op naburige metaaldelen, met het gevaar voor brand, dat daarvan het gevolg is.

Om dezelfde reden moet alles worden gedaan om de weerstand tussen afleider en aarde -de zgn. aardingsweerstand- zo klein mogelijk te maken. Bij korte rechte leidingen tot 25 m is de maximum spanning op de leider ongeveer gelijk

aan de aardingsweerstand x de sterkte van de bliksemstroom. Indien de weerstand 20 ohms, en de stroomsterkte 50 000 A, is de maximale spanning op de leider dus 1 miljoen volt. Is de aardingsweerstand kleiner, bijv. 2 ohm, dan is de spanning toch altijd nog 100 000 volt. Bij lange afleiders kan de aardingsweerstand als gevolg van de zgn. golfweerstand tot ca. 100 ohm stijgen, waardoor de spanning op de draad op kan lopen tot 5 miljoen volt. Het spreekt vanzelf, dat bij een dergelijke spanning het gevaar voor afslag, d.w.z. het overspringen van een vonk op metalen voorwerpen in de naaste omgeving, niet gering is.

Voorbeeld van de beveiliging van twee blokken woonhuizen gescheiden door brandgang.

Met de brandgang wordt geen rekening gehouden, indien de nokleiding over de gang wordt doorgetrokken en de goten van beide blokken worden verbonden.

Verhuur van

schijnwerpers, ook kwik en natrium gloeilampen in div. armaturen T.L., wit en gekleurd toneelverlichting, ook regelbaar kabels en draad in div. lengten illuminatiemateriaal schakelmateriaal lichtfonteinenz. enz.

Ook in grote hoeveelheden!

Vraagt prijscourant bij:

Jac. van der Veen
Calandplein 3 - Den Haag - Tel. 180826*

GISO-LAMPEN

NIEUW! NIEUW!
WIJDEVEN CLAXON

Octrooi aangevraagd onder nr. 171.639.

Met zwakstroom leiding te bedienen, aanlegkosten worden tot een minimum beperkt. — Uw grossier heeft hem in voorraad. Vraagt prijsopgaaf. Gratis brochure.

A. W. G.

TRANSFORMATOREN EN ELECTRICHE
APPARATENFABRIEK - Valkenswaard
Telefoon K 4991 - 2002

„H.A.F.”

VOOR

**Kastenbatterijen en
Installatiematerialen**

N.V. Hollandsche Apparaten Fabrik
Gorzenpad 8-12 - Waalhaven NZ. 95
Rotterdam - Telefoon 77760

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinenz,
schijnwerpers (ook met
natrium- en kwiklampen),
motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

De problemen bij de aanleg
Hiermee zijn dan meteen de problemen voor
de installateur gesteld; het zijn

1. aard en plaatsing van opvangdraden en opvangdraden,
2. het aanbrengen van de afgaande leidingen,
3. Het voorkomen van afslag en de aarding van daardoor bedreigde metalen voorwerpen,
4. de aarding van de afgaande leidingen m.b.v. aardelectroden.

Opvangdraden en opvangdraden

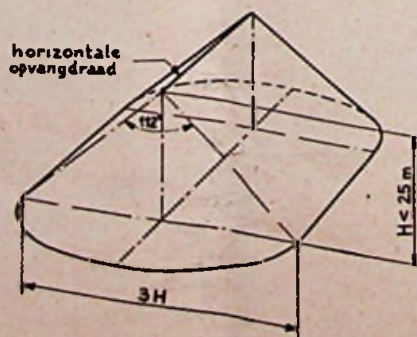
Als opvangdraden gebruikt men verticale metalen staven, liefst van koper, verticale uiteinden van leidingen, metalen dakornamenten, masten en schoorstenen, op voorwaarde, dat deze goed aan de leiding worden verbonden. Heeft men te doen met een metalen dak, dan kan men ook dat als opvangdraden gebruiken mits de verschillende onderdelen goed met elkaar verbonden zijn.

Kiest men metalen punten, dan dienen deze minstens 15 cm boven de omgeving uit te steken; hun onderlinge afstand mag niet meer dan 5 meter zijn. Hoewel ontladingen dikwijls een grillig verloop hebben en de afleiderinstallatie niet volledig tegen brand en vernieling door het hemelvuur beschermt, rekent men in de praktijk toch op een duidelijk afgebakende beschermende werking: Een opvangdraden beschermt een kegel met een hoek van 112 gr. Een opvangdraden draad, horizontaal over een gebouw gespannen, beveiligd een prisma, gevormd door twee vlakken met een onderlinge hoek van 112 gr. Tussen twee spitsen, zo neemt men aan, op 1/6 van de onderlinge afstand onder deze spitsen, ligt bovendien een beveiligd vlak. Is het gebouw echter hoger dan 25 meter, dan neemt men aan, dat de kegel overgaat in een kolom en de prisma in een vierkant. Dat wil dus zeggen, dat u -als u voor de opgave komt te staan een gebouw tegen inslag te beveiligen- zoveel mogelijk moet trachten de opvangdraden en opvangdraden zo te plaatsen, dat het gehele dak binnen de beveiligde zone valt.

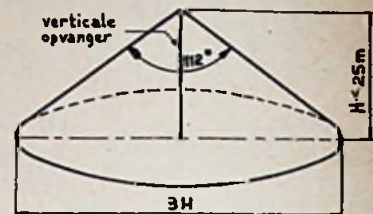
Op platte daken kan dat lastig zijn; hier plaatst u behalve een of meer opvangdraden op uitstekende punten, een ringleiding langs de rand. Bij zadeldaken is een nokleiding gewenst. Licht er onder de pannen een dakleiding, dan moet deze worden beschermd door een opvangdraden, die 15 cm boven de pannen uitsteekt.

Afgaande leidingen

Nu gaat het er dus om, deze opvangdraden en opvangdraden zo direct mogelijk met de aarde te verbinden. Regel is dat bij afleidersinstallaties

Beschermd zone van één opvangdraad met een totale hoogte van minder dan 25 m.

Beschermd zone van één spits met een totale hoogte van minder dan 25 m.

met meer dan 1 opvangdraden van iedere opvangdraden uit méér dan een leiding naar de aarde voeren. Hun vertakkingspunt is aan wettelijke voorschriften gebonden: het mag niet verder dan 5 meter van de voet van de opvangdraden verwijderd zijn. Als afgaande leiding kunnen dienen: reeds aanwezige metalen goten, metalen kolommen etc. etc., mits zij maar goed geleiden. Liefst gebruikt men speciale koperdraden, minstens 50 mm² dik of bandvormige leidingen van koper minstens 2 mm dik. Ze moeten deugdelijk bevestigd zijn, de bevestigingspunten hoogstens 150 cm uit elkaar. De onderlinge afstand de afgaande leidingen mag bij gebouwen lager dan 25 meter hoogte, hoogstens 20 m zijn. Voor hogere gebouwen heeft men een formule: de afstand tussen de afgaande draden bij gebouwen tot 50 cm mag 30 m minus 0,4 x de gebouwhoogte zijn. Voor een gebouw van 40 m hoogte wordt dat dus 14 meter. Bij gebouwen, hoger dan 50 meter wordt de afstand tussen de afgaande leidingen dus 10 meter hoogstens. Met kleine gebouwdelen en smalle ruimten tussen uit springende hoeken wordt geen rekening gehouden. Overigens zijn het juist deze uitspringende hoeken, waarlangs men de leidingen om laag laat gaan. Hier komt de gedachte van Melsens weer om de hoek kijken. Het spreekt vanzelf, dat al deze opvangdraden en afgaande leidingen openlijk en gemakkelijk controleerbaar geplaatst moeten zijn; aan de andere kant moeten zij tegen mechanische beschadiging bijv. bij het betreden van goten of platte daken beschermd zijn. Met uitzetten en krimpen moet rekening worden gehouden. En let er vooral op, dat de door u aangebrachte leiding geen beletsel vormt voor het gemakkelijk omlaag glijden van sneeuwmassa's tijdens de winter. Men mag de draden onmiddellijk op metalen daken of dakpannen aanbrengen, maar van houten daken en ander brandbaar dakmateriaal moet u 15 cm verwijderd blijven. Voor het smelten van de afgaande draden bestaat geen gevaar: de ontlading is immers maar van uiterst korte duur.

Bij het gebruik van metalen bouwdelen, zoals goten en waterpijpen als afgaande leiding schuilt er evenwel een positief gevaar in eventueel slechte contacten en verbindingen. Slechte geleidende plaatsen moeten worden overbrugd goede contacten zijn geschroefd, gelast of geklonken. Bij stenen gebouwen mag men wel gebruik maken van een metalen regenbuis met slechte verbindingen, wanneer die moeilijk te verhelpen zijn, maar dan moeten er toch minstens twee afgaande leidingen zijn en minstens de helft moet speciaal aangebracht zijn en uit een stuk bestaan. De verbindingen met het gebouw mogen niet los kunnen werken. Ze moeten bestand zijn tegen een trekkracht van minstens 10 maal het gewicht, dat er in he

Credietverlening in Amerika

SPECIALEREGELING CREDIET-VERKOOP

Nog steeds is het vraagstuk van afbetaling, huurkoop, credietverlening of hoe men het ook noemt, niet geheel tot een definitieve oplossing gebracht. Een schets over de werking van dit systeem in Amerika zal zeker verhelderend werken. Met iedere geponeerde mening zal lang niet ieder lezer het eens zijn, vermoeden wij.

In tegenstelling tot de van stad tot stad trekkende marktkoopman, heeft de gevestigde winkelier altijd crediet verleend aan zijn klanten. Het moet dan ook veel consternatie verwekt hebben toen, ca. 100 jaar geleden enkele grotere winkelbedrijven aankondigden, dat zij voortaan uitsluitend à contant zouden verkopen. In de toen in opkomst zijnde warenhuizen ontbrak de zo noodzakelijke basis voor het verlenen van consumentencrediet, t.w. het persoonlijk contact tussen de zakenman en zijn klanten.

Het grootwinkelbedrijf biedt de ondernemer

INSTALLATIE BLIKSEMAFLEIDERS

(slot van blz. 148)

ongunstigste geval aan komt te hangen, wanneer de boel onverhoopt los mocht slaan. Er zijn genoeg deugdelijke verbindingswijzen: lassen, klemmen, klauwklemmen, klemplaten, mechanisch ontlaste soldeerverbindingen, mits tenminste 10 cm lang, en geklonken bandleidingen - alle onderdelen van hetzelfde materiaal. Niet aanstonds voor controle toegankelijke verbindingen moeten gegarandeerd blijvend betrouwbaar zijn en onder de dakbedekking brengt men uiteraard geen verbindingen aan.

Zo gaat dus de ontlading van het hemelvuur langs opvangster en afgaande leidingen, via de kortst mogelijke weg naar de aarde, zoveel mogelijk zonder richtingsverandering - hoogstens, als het niet anders kan, met een enkele horizontale leiding. De leidingen gaan dwars door goten en luifels heen en bij gebouwen met platte daken, zo nodig, zelfs dwars door het gebouw. Als de afgaande leiding een horizontale ringleiding bereikt, bijv. een dakgoot of een metalen dakrand, dan mag geen verdere omweg meer gemaakt worden: op de plaats zelf dient een afgaande leiding aan te knopen, die én de opvangster en de ringleiding met de aardelektroden verbindt.

Is door omstandigheden toch een richtingsverandering nodig, dan moet de verandering hoogstens een hoek van 90 gr betreffen, terwijl de straal minstens 20 cm moet zijn. Let men niet op deze cijfers, dan scheidt men ernstig gevaar voor afslag en vernielingen.

G.L.M.

(De figuren bij dit artikel zijn overgenomen uit N 1014: Richtlijnen voor bliksemafleiderinstallaties. Deze norm is verkrijgbaar bij de boekhandel en Uitgeverij Waltman, Hippolytusbuurt 4, Delft. Prijs f 6,-; voor leden van de Stichting voor Normalisatie en Studerende f 4,-)

tal van voordelen, bijv. massale inkoop, het kunnen aannemen van experts, de aantrekkingskracht van een groot pand met allerlei artikelen onder één dak enz. Een van de nadelen van deze vorm van detailhandel is het gemis aan persoonlijk contact met de klanten waardoor het destijds onmogelijk werd om op crediet te verkopen. Niet dank zij het contant verkopen, maar ondanks dat is het grootwinkelbedrijf tot ontwikkeling gekomen.

In navolging van hun grotere collega's, zijn ook veel middenstanders uitsluitend à contant gaan verkopen, veelal zonder te beseffen dat zij daardoor een belangrijke voorsprong op het grootbedrijf prijs gaven. Dit prijsgeven van de credietverkoop was veelal ook gebaseerd op ongunstige ervaringen, waarvan men de oorzaak zocht in het systeem en niet in de toepassing ervan. Als systeem is het verkopen op maandrekening echter volkomen gezond, wat wel overduidelijk bewezen wordt door bijv. de detailhandel in de Verenigde Staten. In het jaar 1951 verkochten de Amerikaanse winkeliers voor maar liefst \$ 29 200 000 000,- op maand-rekening, op Charge Account, waarbij de verkoop op afbetaling niet inbegrepen is. Ook in de V.S. is 29 miljard een formidabel bedrag, t.w. \$ 200,- per hoofd der bevolking per jaar. Zeker, Nederland is Amerika niet, maar wij moeten toch oppassen dat wij van deze uitdrukking geen dooddoener maken. In ieder geval zal het goed zijn eens na te gaan, hoe de Amerikaanse winkelier op rekening verkoopt en na te gaan in hoeverre de daar gevolgde methoden in ons bedrijf bruikbaar zijn, met in achtneming van het brancheverschil.

Kaarten voor klanten

De Amerikaanse textieldetailhandelaren bereiken ca. 50% van hun omzet via het rekeningcrediet, wat slechts geëvenaard wordt door de zgn. Hardware Stores (ijzerwaren en huishoudelijke artikelen) en zij staan in dit opzicht bovenaan. Dit is het gemiddelde, maar er zijn districten waar de textielzaken gemiddeld 70 tot 80% van hun omzet op maandrekening verkopen. De Amerikaanse warenhuizen verkopen gemiddeld 29% van hun totale omzet op maandrekening, maar de 83 warenhuizen in het district Philadelphia boekten 50% van hun omzet op dit crediet.

Onze Amerikaanse collega's, die op rekening verkopen, nemen hierbij zelf het initiatief en leveren niet slechts op crediet aan de afnemers, die daarom verzoeken. Zij bieden dit crediet aan en richten zich daarbij tot die consumenten, die zij credietwaardig achten. In alle gevallen wordt er terdege geïnformeerd naar de betrouwbaarheid en op grond hiervan wordt een limiet bepaald. De klant krijgt een kaart in het kaartsysteem, waarop dit limiet wordt

LADDERS; UITSCHUIFBARE STEIGERS;

sterk en duurzaam
Vraagt onze prijescourant.

C. de Krijger

Buyskadé 46, AMSTERDAM-W., Tel. 84010

„A.E.G.”

Een wasmachine
van
goeden huize!

KOOPT DEZE BIJ DE
„TECHNISCHE” N.V.
De Const. Rebecquestr. 96-102
'S-GRAVENHAGE
Telefoon: K. 1700 - 330005

„HOOVER”

Wasmachines

VIA DE HANDEL

KUIPERIJ BAKKER

Dijk 12 - ALKMAAR - Telefoon 4268

M. DUINTJER & ZONEN N.V.

WILDERVANK - (telef. 44, Veendam).

Grossiers, gespecialiseerd in

MATERIALEN VOOR KRACHTINSTALLATIES

Electromotoren en dynamo's,
Schakelaars en controllers
SBIK autom. en motorbeveiligingschakelaars,
Automatische sterddriehoekschakelaars,
Aardfout- of gestelsluiting-schakelaars,
Kastenbatterijen (compleet en in onderdelen),
Druk- en vlotterschakelaars,
Speciale schakelapparatuur.

NIEAF UTRECHT

Sedert
1901

De Nederlandse fabriek
van elektrische meetinstrumenten

H. H. Installateurs!

Voor betrouwbare

Neon-installaties

is Uw adres:

NenefaVLIETSTRAAT 13
DEN HAAG
TEL. 771737Alles wordt op eigen
ateliers vervaardigd.

Tekeningen op aanvraag.

Wel beter - Niet duurder

**HAZEMEYER
HENGELO**

Beschermd
schakel-
materiaal

Fabriek en
Hoofdkantoor
Hengelo
Telefoon
2341

Kantoor A'dam: Amstel 144,
Telefoon 35862 en 35962
Kantoor R'dam: Kipstraat 16,
Telefoon 29568

k.W.h. meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cos ϕ - en freq. meters.
Draaiveld-richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeter.

Meterfabriek - Dordrecht

Fabrikant van:

Electrische
Broekenpersen
Electrische
Dassenpersen
Electrische
Gasaanstekers
Electrische
Sigaretten-
aanstekers
Electrische
Boldserrivolvers

AUDION

Groenburgwal 31
Amsterdam
Telefoon 44479

Spotlights
Voetlichten
Hersen
Projectie
Floodlights
Zoeklichten
Lichtregelaars
Aut. Kleurwielen
Kleurfiltermat.
Weerstanden enz.

Fabriek van
Speciale Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM-Z.

v. Ostadestraat 228-230 - Tel. 20485
Vraagt prospectus! Ook verhuur!

aangetekend, en waarop de bijzonderheden als adres, beroep, werkgever enz. worden vastgelegd. Verder krijgt de klant een zgn. charge plate, een metalen adresseermachine-plaatje, waarop haar naam, adres en rekeningnummer geponst zijn. Komt zij in de winkel dan geeft zij deze charge plate aan de verkoopster, die hiermede de desbetreffende verkoopbon stempelt, na eerst de credietafdeling gevraagd te hebben om een fiat. Op de credietafdeling worden de gestempelde verkoopbonnen opgeborgen in het kaartstelsel, zodat alle crediet-aankopen per klant bijeenkomen. Elke dag wordt een deel van het alfabet apart genomen om de rekeningen op te maken, waardoor opeenhoping van kantoorwerk voorkomen wordt. Meestal is overeengekomen, dat de rekening moet worden voldaan uiterlijk 14 dagen nadat die ontvangen is door de klant.

Achterstallige posten

Over het algemeen komen de betalingen vlot binnen. Achterstand komt echter regelmatig voor, wat veelal meer het gevolg is van non-chalance dan van gebrek aan credietwaardigheid. Raakt een rekening 14 dagen of een maand achter, dan verstuurt de credietafdeling een „reminder”, een gedrukt briefje om de klant te helpen herinneren aan de openstaande rekening. De meeste zaken hebben een vervolgs-erie van 3 tot 6 reminders, die alle uiterst beleefd en vriendelijk gesteld zijn maar toch geleidelijk aan dringender om betaling verzoeken. In een klein percentage van de gevallen hebben deze reminders geen resultaat en blijft de rekening onbetaald. De desbetreffende kaart wordt dan gelicht en overgebracht naar een aparte kaartenbak voor achterstallige posten. In zeer veel gevallen beperkt de winkelier zich tot het schrijven van brieven om zulke achterstallige vorderingen binnen te krijgen en als dit na 6 maanden geen resultaat oplevert boekt men veelal de vordering als verlies af.

Het percentage wanbetaling kan binnen redelijke grenzen gehouden worden, als er voldoende zorg besteed is bij het verlenen van het crediet, het inwinnen van informaties en het snel reageren bij de eerste verschijnselen van gebrek aan credietwaardigheid. Van de andere kant beseft men, dat een te laag percentage wanbetaling evenmin ideaal is, omdat dit wijst op te hoge eisen bij het verlenen van crediet, waardoor teveel verkoopkansen gemist worden. Veelal begint men met een bescheiden limiet te stellen, en dit slechts geleidelijk aan te laten toenemen, want gebrek aan credietwaardigheid blijkt meestal reeds na enkele maanden. Slechts zelden gaat credietwaardigheid op abrupte wijze verloren, omdat die meer berust op karakter en capaciteiten dan op omstandigheden.

Inzicht vereist

In kleinere zaken veroorzaakt het verlenen van rekeningcrediet niet al te veel moeilijkheden, als de zakenman over voldoende inzicht beschikt. Ook de financiering schept meestal geen ernstige problemen, omdat het uitstaande bedrag slechts geleidelijk aan toeneemt en veelal uit de winst gefinancierd kan worden. Bij 50% credietverkoop en een gemiddelde looptijd van 2 maanden is een kapitaal nodig ter grootte van 1 maand verkoop. Voor warenhuizen en andere grootbedrijven schept het verlenen van rekeningcrediet meer problemen, maar daar beschikt men over de nodige experts op dit gebied.

Door het verlenen van dit crediet bouwt winkelier een kring van vaste klanten, die zo per klant als per transactie meer kopen dan contantklanten. Deze laatste fladderen meestal al van de ene leverancier naar de andere op zoek naar koopjes. Ook verkoopt men op rekeningduurde artikelen en kan men volstaan met eenvoudige verkoopkrachten.

De voornaamste fouten, die men kan maken bij het verlenen van crediet, ontstaan door gebrek aan inzicht. Crediet betekent vertrouwen en wie aan onbekenden goederen meegeeft zonder betaling, geeft geen crediet maar gokt. Ook dient men in te zien, dat het initiatief moet uitgaan van de zakenman, die nooit ongestraft de weg van de minste weerstand kan volgen, zeker niet bij het verlenen van crediet. Zelf crediet aanbieden en zich daarbij tot credietwaardige afnemers wenden, behoort tot inlichting, met bescheiden bedragen beginnen, snel reageren bij de eerste tekenen van gebrek aan credietwaardigheid en tactvol optreden bij achterstand in betaling. Als men zich van crediet verleent, kunnen er geen grote verliezen ontstaan en de kleine verliezen die men te vergeten, nadat men er de lessen uit getrokken heeft die eruit te trekken waren. Die wegen trouwens op tegen de voordelen. Schiedam

F. J. G. Schrijver

Progressieve Verlichting

Een antwoord aan de heer Hooft op zijn artikel onder bovenstaand hoofd in de Electro Radio Mercur dd. 24 Januari 1953.

Aan het einde van zijn betoog stelt de heer Hooft de vraag: „Welke noodzaak is er om Deense en Italiaanse lampen te importeren?” En hij voegt daar nog aan toe: „Zeker niet om hun aesthetische waarde en nog minder om hun prijzen”.

Het antwoord is gauw gegeven, want juist om deze aesthetische waarde, om de perfecte vormgeving, het grote lichtrendement en de fraaie technische uitvoering zijn deze lampen met veel moeite en grote kosten geïmporteerd. Het licht van deze door de heer Hooft zo verfoeide lampen heeft het publiek de weg gewezen naar de vernieuwing ook op lampengebied, die bezig is zich te voltrekken.

De strijd tegen de wansmakelijke producten, die de heer Hooft voorstaat, is zeker niet gemakkelijk, maar het succes is gelukkig groot en de wetenschap, dat steeds meer mensen zich afwenden van de pompeuze lampen van gesmeed ijzer en brons voorzien van de nodige krullen, die met een mooi woord „lichtornamenten” heten, stemt tot voldoening.

De naam van de importeur van de Deense- en Italiaanse lampen, die door de heer Hooft bij zijn opsomming van de exposanten op de Goed Wonen expositie, is weggelaten mag zich desniettemin in 't goede gezelschap verheugen van ontwerpers van naam, architecten, ingenieurs, professoren „en dergelijke”, die met minachting door hem worden bejegend. Henri Cohen

Keulse Najaarsbeurs

Voor hen die van plan waren, de Keulse najaarsbeurs te bezoeken, wordt medegedeeld dat de data hiervan veranderd zijn i.v.m. de verkiezingen voor de Bondsdag.

De Haushalt- und Eisenwaremesse wordt gehouden van 20-22 September 1953.

REPLIEK INZAKE VERLICHTING

Gloeilamp of Fluorescentie?

Uit de botsing der meningen komt de waarheid naar voren. Na de opmerkingen welke in de nrs. 187 en 192 van ons blad gemaakt werden over f.b.- of gloeilampverlichting laten wij, tot slot van deze discussie, onze eerste medewerker nogmaals aan het woord. Alle standpunten zijn nu voldoende toegelicht en blijken niet zo ver uiteen te lopen als het kon schijnen.

(W.) Het verheugt mij, dat mijn artikel over fluorescentiebuis of gloeilamp, reacties heeft opgewekt als die van de heren Maartens en Lankester. Want het bewijst, dat dit onderwerp in de belangstelling staat en dat is op zichzelf reeds een verheugend verschijnsel.

Gaarne wil ik nu ingaan op de artikelen van de genoemde heren. Het eerste, wat mij opviel bij het lezen der reacties, was, dat de heer M. mijn artikel volkomen trachtte „af te breken”, terwijl de heer Lankester opbouwende kritiek geeft en beweert, dat „er weinig bezwaar kan bestaan t.a.v. de in zijn artikel aangegeven beschouwingen over de prijsverhoudingen tussen de verschillende luchtsoorten”. Hieruit zien we, hoe ver de meningen uiteen kunnen lopen.

Ontstaan van het artikel

Het lijkt me nuttig, even aan te geven hoe mijn artikel ontstaan is: Diverse malen werd mij gevraagd, wat nu eigenlijk goedkoper is: gloeilamp- of fluorescentie-verlichting. Bij de gesprekken hierover bleek mij steeds, dat men van een onjuist standpunt uitging, n.l. dat men bij vergelijkingen de *lichthoeveelheid* niet bij beide systemen gelijk nam.

Een eenvoudig voorbeeld: het is absoluut fout om, laten we zeggen, een huiskamerlamp van 100 W (= 1300 lumen), te vergelijken met een huiskamer fluorescentie-verlichting van 2 x 40 W f.b. buizen (= 3200 lumen). De installatie met de 100 W gloeilamp is natuurlijk goedkoper dan de f.b. verlichting, maar in dit geval zijn er geen vergelijkbare grootheden. Een vergelijking is *alleen* te maken, indien de lumenwaarden gelijk zijn.

Nu geef ik de heer Maartens direct toe, dat uit mijn berekening niet de conclusie mocht worden getrokken, dat „f.b. verlichting in het algemeen altijd goedkoper is dan gloeilampenverlichting”. Zoals ook werd aangegeven in mijn betoog, is de berekening te eenvoudig gehouden, want, zoals gezegd, de levensduur van de armaturen is veel langer, enz. Het was ook niet mijn bedoeling een exacte berekening te geven, maar wel om *in principe* aan te geven, hoe ieder voor zichzelf in een bepaald geval te werk kan gaan. Hierbij nam ik aan (ik heb dit in het artikel vergeten duidelijk te stellen), dat de kwestie van de „doelmatigheid” reeds bekeken was. Met andere woorden: ik ging uit van de veronderstelling, dat alleen de *kosten* nog een beslissende factor waren.

Nu is het natuurlijk gemakkelijk om voor bepaalde gevallen te „bewijzen”, dat f.b.-goedkoper is dan gloeilampverlichting, of andersom, maar ik blijf van mening, dat de praktijk uitwijst, dat f.b. verlichting in het algemeen goedkoper is dan gloeilampenverlichting. Hier-

bij zij weer vooropgesteld, dat de f.b. verlichting dan ook doelmatig moet zijn en dat is voor algemene verlichting doorgaans ook wel het geval.

Overigens wil ik nog wel opmerken dat de heer Maartens een electriciteits-leverancier heeft, die er goedkoop is. Want, ofschoon ik de tarieven over het gehele land niet ken, meen ik toch wel te mogen aannemen, dat de prijs tegenwoordig hoger ligt, dan 5,43 ct per kWh.

Enkele rechtzettingen

Met de heer Lankester kan ik het in hoofdzaak volkomen eens zijn. Hij zal uit het bovenstaande wel begrepen hebben, dat ik aannam dat over de doelmatigheid reeds een standpunt ingenomen was in mijn vorig artikel. Maar ik moet wel nader ingaan op enkele opmerkingen welke hij te berde brengt:

1e. De heer Lankester zegt n.l.:

„Al blijkt f.b. verlichting in vele (niet alle) gevallen goedkoper te zijn, men voelt deze goedkoopte niet aan, wanneer op een bepaald moment een vrij dure lamp (bijv. van f 17,-) moet worden gekocht.”

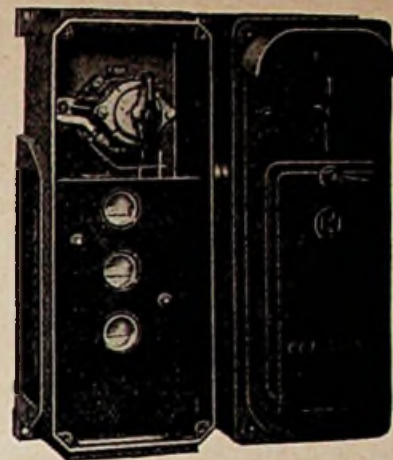
Inderdaad! Maar is dit niet een reden te meer om uw cliënten te overtuigen van het voordeel dat f.b. verlichting op den duur geeft? En dan niet alleen inzake de kosten, maar ook de andere voordelen spreken een hartig woordje mee!

Kijk, wanneer ik voor „zwaar werk” een auto nodig heb, dan heb ik de keuze tussen verschillende soorten. Maar ik tracht, indien enigszins mogelijk, dat soort te kopen, dat op den duur de voordeligste resultaten geeft. Dat is toch volkomen logisch, dunkt me. En ik wil hierbij niet ontveinzen, dat we dit bijv. wegens financiële omstandigheden niet altijd kunnen doen, maar we moeten het toch wel trachten te doen.

Bij de kosten van vervanging van een lamp van f 17,- heeft de heer L. waarschijnlijk gedacht aan een menglichtlamp. Ik heb me inderdaad verrekend bij het voorbeeld met de menglichtlamp. Een fluorescentiebuis is echter niet zo heel erg duur!

2e. de gewoonte-factor. Dat f.b. licht is toch zo „koud” zegt men. U moet eens een modern verlichte zaak ingaan en vlak daarna in eenzelfde soort zaak met „warme” gloeilampenverlichting. Weest u nu eens eerlijk: vertoeft u niet liever in die moderne, met f.b. verlichte, zaak? Inderdaad waren de f.b.'s vroeger nog wel wat te koud, maar de techniek is al zover gevorderd, dat we nu ook warmere buizen kunnen krijgen en ik geloof niet met de heer L. dat deze alleen gemerkt worden om het publiek minder te laten griezen van de kou. Het is gedaan, omdat de kleurverhouding bij de „warmwit” en „warmwit de luxe” buizen beter is, dus omdat voor bepaalde doeleinden de „gewone” f.b.'s te veel blauw en te weinig rood geven.

3e. Ik hoop niet, dat uit mijn artikel de indruk gewekt zou worden, als zou de gloeilamp in de toekomst geheel verdrongen worden. Hier is n.l. geen sprake van. Er zijn mogelijkheden genoeg waar geen f.b. gebruikt kan worden, of, laten we het juister zeggen: waar de gloeilamp niet gemist kan worden.

125 A

SCHAKELMATERIEEL
ODINK en KOENDERINK N.V.
HAAKSBERGEN

INLICHTINGEN

over onze contracttarieven worden U gaarne verstrekt door de administratie van Electro Radio Mercurius Kalverstraat 35, Amsterdam C - Tel. 35253 en 40452.

FAGET
STEENWIJK

Electrische Meetinstrumenten- en Apparatenfabriek
Telef: K. 5210 N° 2032

VIDOR batterijen
DUREN TOCH LANGER

IMPORTEUR:
REMA - ELECTRONICS
BRONCKHORSTSTRAAT 14
AMSTERDAM TEL. 95741

De komende middenstandsnota

Tijdens het interview dat wij destijds mochten hebben met staatssecretaris Dr. G. M. J. Veldkamp, (zie nr. 188 van ons blad) werd vrij uitvoerig gesproken over de door hem in de Tweede Kamer toegezegde middenstandsnota.

Blijkens publicatie in sommige dagbladen is men met deze nota reeds een aardig stuk gevorderd, tenminste wat het vastleggen van de opzet betreft. Zo schijnt het vaak te staan dat veel aandacht besteed zal worden aan de fiscale problemen rond de middenstand, er zou reeds contact met het ministerie van Financiën opgenomen zijn.

Uiteraard zal een groot deel van de nota aan de toekomst van deze grote groep (90% van alle niet-agrarische bedrijven omvattend) gewijd zijn. Productieverhoging en dynamiek zullen speciaal in het oog genomen worden evenals vestigingsbeleid en vernieuwing -waar nodig- van het vakonderwijs. Hierbij schijnt de rede welke Dr. Veldkamp onlangs in Utrecht over dit onderwerp hield, als basis te zullen dienen.

Enige vrees schijnt er in sommige middenstandskringen te bestaan omtrent de innigheid van het „samenspel” tussen overheid en middenstand. Met name de mogelijkheid van nieuwe bindende regelingen zou wel eens een stap terug kunnen gaan worden. Waarbij wij zouden willen opmerken: voor „samenspel” zijn twee partijen nodig, zodat iedere partij zelf op zijn hoede kan zijn en dient te zijn.

In het zelfde interview immers heeft de staatssecretaris er de nadruk op gelegd dat naar zijn

mening de overheid zo weinig mogelijk en de middenstand zelf zo veel mogelijk moet doen. Toepassing van dit grondbeginsel ligt in handen van de middenstand zelf.

Verplaatsbare Fluorescentie-verlichtingsarmaturen

Voor menig gebruiker van fluorescentie-verlichting zal het een bezwaar lijken, dat de montage der armaturen meestal „steviger” is dan die van een gewoon gloeilamp-armatuur.

Blijkens het rapport Electrotechniek dat een studiegroep uitbracht over een reis naar Amerika, heeft men daar een aardige oplossing gevonden.

„Bij de wijze van ophanging van de T.L.-buizen houdt men steeds rekening met de mogelijkheid van latere verplaatsing. Hier toe worden eenvoudige ophangkettinkjes gebruikt, terwijl de schakelaars in de armaturen zijn ingebouwd en bediend worden door een trektoew. Draaischakelaars aan de muren treft men praktisch niet aan.” Een idee om na te volgen.

Verhuizing

De N.V. Nederlandse Tudor accumulatoren mij. deelt mede dat het hoofdkantoor verplaatst is van Amsterdam naar 's-Gravenhage, Valkenboslaan 72. Het magazijn en de reparatie-richting voor starterbatterijen zijn gevestigd te Wassenaar, Adriaan Pauwstraat 33, depots hiervoor zijn gevestigd te Apeldoorn, Hofstraat 95 en Weert, Langstraat 26.

Electrowarmte in industrie en ambacht

Derde Internationale Electrowarmtecongres

Na de geslaagde electrowarmte-congressen te Scheveningen in 1936 en 1947, wordt het derde congres gehouden in 1953 te Parijs. De organisatie hiervan berust bij het Comité Français d'Electrothermie; onze landgenoot Prof. Dr. Ir. H. C. J. H. Gelissen is tot ere-voorzitter benoemd. Het congres zal worden gehouden van 18 t/m 23 Mei in het Maison de la Chimie, 28 Rue St. Dominique, Paris VIIe.

Het hoofdthema zal zijn de ontwikkeling der techniek op het gebied der electrowarmte en in het bijzonder met betrekking tot de toepassing der electrowarmte in industrie en ambacht. De technische vooruitgang sinds 1947 alsmede de economische aspecten zullen specialaandacht krijgen.

Het gehele congres zal in 7 secties worden verdeeld, tenminste 150 rapporten uit 13 landen zullen behandeld worden. Behalve werkwijzen zijn in het programma opgenomen excursies, receptie, een herdenking van Henri Moissan.

Na het congres zal, bij voldoende deelname een rondreis door Frankrijk worden georganiseerd tijdens welke verschillende toepassingen der electrowarmte bezocht kunnen worden.

Zij die dit congres willen meemaken kunnen daartoe inschrijvingsformulieren aanvragen bij het bureau van de stichting NIVÉE, Utrechtseweg 210, Arnhem, alwaar ook uitvoeriger gegevens over het congres verkrijgbaar zijn.

Lezers van de ELECTRO RADIO MERCUUR!

Nog leverbaar zijn de volgende uitgaven:

NATRIUM- EN KWIKLAMPEN

door Ir. C. TH. HAVERKORN VAN RIJSEWIJK †
en Ir. H. G. VAN DER MOLEN.

Een algemeen voorlichtingsboekje voor hen, die zich omtrent werking, eigenschappen en toepassingsmogelijkheden willen oriënteren. Vele foto's illustreren de tekst. 2e druk. Prijs gebonden: f 4,25.

GOED CALCULEREN van Electriche Installaties

door JOH. G. SPRUIJT.

Een gemakkelijk raadpleegbaar werkje, dat zijn nut in de praktijk reeds heeft bewezen, omdat het gebaseerd is op de moderne calculatie-methode. 2e druk. Prijs: f 1,50.

ELECTRONICA IN DE INDUSTRIE

De Nederlandse industrie werkt reeds met tal van elektronische hulpmiddelen. Met de toenemende industrialisatie zullen ook de elektronische werkmethode hoe langer hoe meer tot ontwikkeling komen. Dit boek helpt U op weg een inzicht te verkrijgen hoe ver de industrie hiermede reeds is gevorderd.

Prijs gebonden: f 4,95.

Bij een verantwoorde calculatie komt ook een tot het uiterst doorgevoerde efficiency om de hoek kijken. U werkt efficiënt met onze

CALCULATIEBLOCS

Formaat: 16 x 32 cm., 100 bladen.

De prijs van deze blocs bedraagt slechts f 1,90 per bloc afgehaald, f 2,10 per bloc franco huis.

Daarnaast kunnen wij U ook onze

REPARATIELABELS

formaat: 8,5 x 14 cm. aanbevelen.

Gemakkelijk en snel werken zult U ook hiermee.

De prijs bedraagt per pakje van 500 labels slechts f 4,90 afgehaald (f 5,40 franco huis).

Dezelfde LABELS, voorzien van een dekblad, dat afgegeven kan worden aan de cliënt (door middel van een carbonpapiertje te beschrijven) kosten per 4 blocs ad 125 labels met dekblad f 7,40, afgehaald en f 7,90 franco huis.

Uw monteur zal op de een of andere manier zijn tijd en het gebruikte materiaal aan U moeten verantwoorden. Daartoe hebben wij

REPARATIE-RAPPORTEN

in blocs ad 100 bladen, waarop de cliënt eventueel zijn paraaf kan neerzetten.

Prijs per bloc f 0,80 afgehaald (f 0,85 franco huis).

Bovenvermelde uitgaven te bestellen bij de boekhandel of bij:

Blocs, labels en rapporten rechtstreeks te bestellen aan onderstaand adres:

N.V. UITGEVERIJ SMIJ DILIGENTIA

KALVERSTRAAT 35 - AMSTERDAM-C. - POSTGIRO 136400

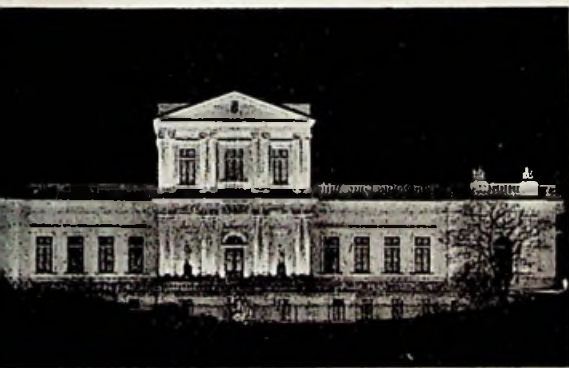
Haarlem Lichtstad

Men zal zich herinneren dat in het vorige nummer een *critische beschouwing* over de voorgeschiedenis van Haarlem Lichtstad werd gepubliceerd. Na veel heen en weer gepraat werd in de Gemeenteraad beloofd de installateurs in te zullen schakelen.

Nu is inschakelen op velerlei wijze mogelijk. Of men laat alles door de Haarlemmers uitvoeren óf men laat hen ook een graantje meepikken. Dit laatste is nu het geval geweest. Een ploeg van 10 man van het G.E.B. is enkele weken onafgebroken in de weer geweest deze „flood“-verlichting aan te brengen en de nodige aansluitingen te maken. Een zeer klein percentage, waaronder enkele slingerverlichtingen, mocht door enkele gegadigden onder de installateurs worden uitgevoerd. Een zeer pover resultaat voor alle bemoeiingen van het federatiebestuur. Voor zeker 90 % is door het G.E.B. in eigen beheer uitgevoerd.

Wat er gemaakt werd

Doch laten we van deze voorgeschiedenis afstappen en de uitgevoerde verlichting in haar geheel eens onder de loupe nemen. De Grote Houtstraat, de hartader van Haarlem, is zodanig versierd en verlicht, dat het overdag een aanfluiting is en 's avonds met al die slingers van

Gebouw Prov. Griffie, voormalig paleis Koning Lodewijk Napoleon

lampjes afgezaagd en ouderwets is, terwijl men van plan was voor Haarlem iets bijzonders te brengen. Wat nu gebracht is, is nog minder dan gewoon en wijkt geheel af van de door de heer Kraakman in eerste instantie ontworpen plannen. Nu zijn de oude attributen van de heer Hortensius wel ter dege gebruikt. Waren deze nu opeens wel geschikt???

Hetzelfde geldt ook voor de Barteljorisstraat, de Kruisstraat en Kruisweg. Alles even smakeloos. Van de meeste ontwerpen van de heer Kraakman is zo goed als niets overgebleven. Het monument op het Houtplein, vier vierkante zuilen, waarboven een silhouet van de zonnegod Helios, is niet veel beter. Eén lomp en van weinig smaak getuigend gevaarte, voor de helft met gas en voor de andere helft electrisch verlicht.

De Haarlemse Dreef is het aanzien wel waard.

Links en rechts daarvan staan over de gehele lengte met flinke tussenruimten hekwerken opgesteld, afgesloten met ouderwetse lantaarns, het geheel aardig verlicht. Jammer dat het geheel ontsierd wordt door op elk hekwerk aangebrachte reclames van diverse fabrieken en levensmiddelenzaken. Door deze reclame wordt het geheel omlaag gehaald, doch ook hier speelt het geld een rol.

Het gebouw van de Provinciale Staten aan het Paviljoen is zeer smaakvol verlicht en het aanzien dubbel waard. De wijze waarop deze belichting is aangebracht, getuigt van kennis en goede smaak. Ook de kantoorgebouwen van de firma Joh. Enschedé, de drukkerij van onze bankbiljetten, zijn zeer stijlvol met geel licht aangegeven. Deze gebouwen liggen achter de Oude St. Bavo.

Gaan we 's avonds door de Koningstraat, dan wanen we ons in een donkere laan van de Haarlemmerhout. Hier heeft men de verlichting opgelost door het op enkele punten aanbrengen van een lat met 5 oranje lampjes. Als dit ook Haarlem-Lichtstad moet voorstellen?? De Gierstraat iets beter, met heldere lampjes, doch hier voor elk stuk een afzonderlijke trekschakelaar, zodat de oude lantaarnopsteker weer in trek is.

De Aengang zou het heus wel doen met die grote kronen, als de tussenin aangebrachte vaantjes het gezicht op die kronen niet bemermerden. De enige straat die het zowel overdag als 's avonds doet, is de Spaarnwouderstraat. Eenvoudig en smaakvol en een uitvoering buiten Haarlems Bloei om. De slingerverlichting van de singels en grachten is zo afgezaagd, dat het nauwelijks opvalt.

Samenvatting

De algemene opinie over de verlichting is dan ook erg verdeeld. Over het algemeen hoort men ronduit zeggen: „Lelijk en smakeloos“, anderen komen er niet zó rond voor uit en zeggen: „'t Kan er mee door, maar mooi is anders“.

De belichting van de grote en historische gebouwen is het aanzien waard, of dit nu door het G.E.B. of door de Haarlemse installateurs is gedaan. De Basiliek op de Leidse Vaart is fantastisch verlicht en hierop heeft men vanuit de trein Haarlem-Leiden een goed overzicht. Het bouwwerk van bouwmeester Cuypers komt dan eerst goed tot haar recht. De oude St. Bavo aan de Grote Markt staat van onderen tot aan de spits in het volle licht. Verder noemen wij nog: Het Stadhuis; de Vleeshal; de Hoofdwacht, de Gravestenebrug, de Amsterdamse Poort, alsmede de hofjes en oude geveltjes. Al deze projecten moeten goed maken wat men met de straatverlichtingen is te kort geschoten. De Amsterdammers en Brusselaars zijn wel iets anders gewend, alsmede onze bureu uit de zuidelijke provincies. Van het eerste plan, in Haarlem iets unieks te maken, is bitter weinig terecht gekomen.

Een Haarlemse Installateur

slot

onzer

critische

beschouwing

? **Vraag en Aanbod** !

TE KOOP GEVRAAGD:

Complete apparaten voor Radio Service installatie, ook in gedeelten. Brieven onder nr. 1750 Bur. v.d. blad.

WEGENS INVALIDITEIT TE KOOP:

Een sedert 1930 opgericht en goed bestaan opleverend, en enigst ter plaatse erkend Electr. Techn. Inst. Bureau waaraan P.Z.E.M. agentschap.

Op Zeeuwsch eiland, veel werk nu en in detoekomst. Tevensaanleg waterleiding en handel in sanitair - in verband met komst waterleiding vele mogelijkheden. Alleen afd. Electr. levert flink bestaan op. Brieven onder nr. 1751 Bur. v.d. blad.

TER OVERNAME GEVRAAGD:

1 buisvoltmeter type Philips GM 6004 of gelijkwaardig type en fabrikaat. 1 Sonotron XQ-meter of gelijkwaardig instrument. Beide instrumenten uitsluitend aan te bieden wanneer technisch 100 % in orde. Br. onder nr 38309 „Die Haghe“ N.V., Plein 11, Den Haag.

Ter overname aangeboden in centrum van het land

Electro-techn. Installatiebureau

annex wikkelen en reparatie-inrichting

met vele goede agentschappen, goed ingevoerd bij de industrie. Voor flink vakman, erkend installateur, vele mogelijkheden en goed bestaan. uit boeken aan te tonen. Liefst P.G. Brieven onder nr. 1752, bur v.d. blad.

Een aantrekkelijk artikel

EL. NAAIMACHINE MOTOREN
1/15 PK UNIVERSEEL,

leverbaar in: 220 V. of 127 V.

Zonder meer passend op vrijwel iedere HUISHOUD-NAAIMACHINE,

1 jaar garantie, verkoopprijs: F. 66.—.

Levering aan de handel; vraagt inlichtingen bij:

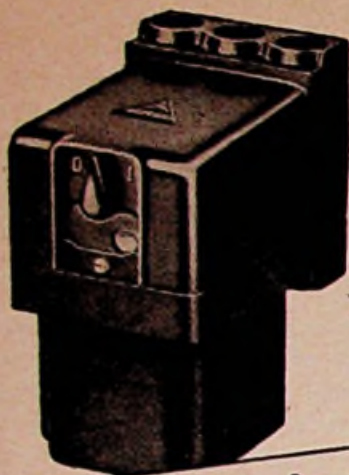
N.V. v/h A. LEWENSTEIN

Afdeling ENGROS

Hermietenstraat 5 - AMSTERDAM C.

Tel. 46670 (4 lijnen)

Fanal Universal 108

Afstand- of motorbeveiligingsschakelaar

Uitvoerige brochure
op aanvraag verkrijgbaar

▲ In lucht of olie
schakelend
▲ Evenals alle andere
Fanal-apparaten biedt
▲ ook deze schakelaar
▲ U de hoogste
bedrijfszekerheid

Fabrieksagent:

ELECTRO IMPORT

POSTBUS 60 • ZAANDAM • TEL. K 2980-2146

Verhoogt Uw omzet!

Verkoopt

ITHO

PLAFOND- RING- RAAM-
VENTILATOREN

Onmisbaar in:

Restaurants, bars, fabrieken,
laboratoria, werkplaatsen, can-
tines, garages, kantoren, wacht-
spreek- en woonkamers, keu-
kens, vergaderzalen.

3 jaar garantie
Levering via de groothandel

ITHO-SCHIEDAM

The
BRITISH THOMSON-HOUSTON
co. Ltd.

Electrisch regelbaar strijkijzer 400/800 Watt,
220 Volt, stroomlijnmodel, geheel vernikkeld,
met regelbare automatische temperatuur-
regeling. Compleet met aangemonteerd
beweegbaar snoer 2.75 m lengte.

N.V. INTERNATIONALE TECHNISCHE EN CHEMISCHE HANDELMIJ.

N.V. „INTECHMIJ”

'S-GRAVENHAGE, KONINGINNEGRACHT 72
TELEFOON 182635 - 182636

EEN BUSCH-JAEGER-SCHAKELAAR

EEN KWAALITEITS-SCHAKELAAR

A 103

Dit van ouds bekende materiaal wordt geleverd door:

W. HELMS
W. HELMS
N. V. INGENIEURBUREAU DOORMAN
BRINKMAN & GERMEERAD N. V.
W. HAAS
ANT. KASDORP
N. V. ELECTRO OFRA
J. K. BUSBROEK
ROOD & KAHLE
GEBR. van d. VEEN
N. V. SCHOLTEN'S HANDELSMAATSCHAPPIJ
N. V. GEMA
H. C. J. VREDENBURG

Amersfoort
Devanter
Rotterdam
Enschede
Heerlen
Roermond
Venlo
Zwolle
Bergen op Zoom
Leeuwarden
Hoorn
Groningen
Mergelo

Nieuwstraat 17
Walstraat 17-19
Mauritsweg 59
Walstraat 35
Kompkensweg 3
Vanloseweg 4
Straalsweg 37-39
Kemperstraat 9
Patterstraat 40
Grote Kerkstraat 15
Nieuwstraat 15
Oude Boteringstraat 57
Willemsstraat 63

Zelf te maken winkelverbouwingen

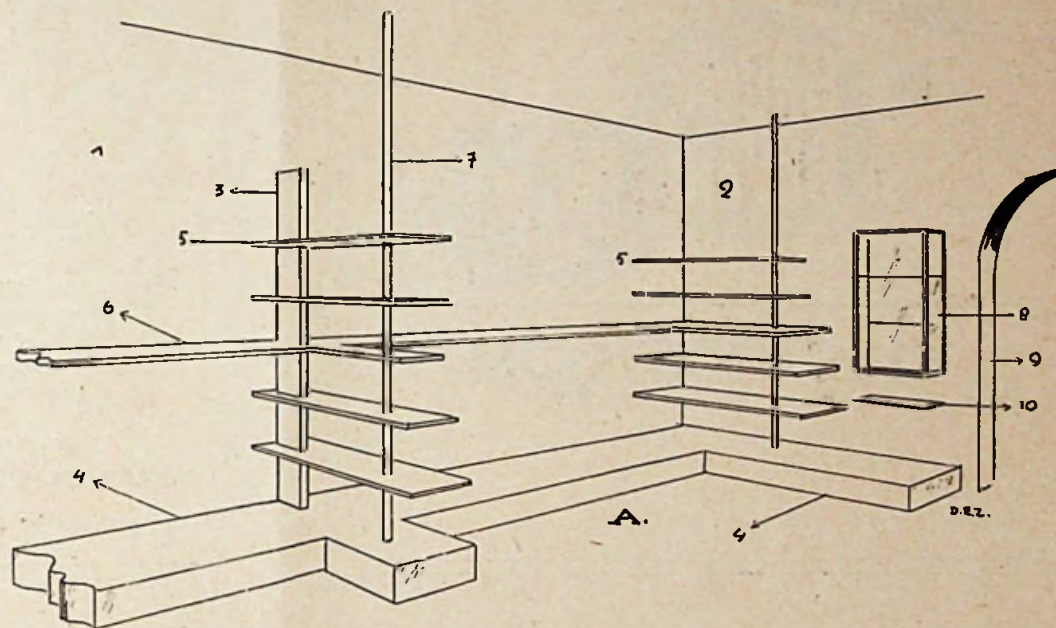
Vele winkeliers willen van tijd tot tijd graag hun winkel een ander aanzien geven. De grote moeilijkheid is vaak het financiële probleem. Veel winkeliers zouden met behulp van hun personeel zelf hun zaak kunnen veranderen, doch dan treedt de ontwerp-moeilijkheden op. Om u hierin tegemoet te komen, zullen wij op geregelde tijden enkele interieur-ontwerpen plaatsen met daarbij de verschillende gegevens omtrent de vervaardiging hiervan. De hier geplaatste ontwerpen zijn weliswaar hoekstukken, doch ze kunnen ook in andere delen van de winkel verwerkt worden.

Ontwerp A.

We beginnen met nr. 1. Dit geeft een der wanden aan. Deze is geheel effen crème geschilderd. Nr. 2, de aangrenzende wand, mag in dezelfde tint, doch kan ook heel licht grijs geschilderd worden, zodat door kleuren combinatiewerking de zaak een groter aanzien krijgt. Tegen deze wanden komen de podia en de schappen.

Nr. 3 is een aangebouwd wandstuk, dat als decoratief en als hulpstuk kan worden beschouwd. Nr. 4 is een tegen de wanden aangebouwd stevig podium, waarop diverse apparaten kunnen worden geëtalcerd. Nr. 5 zijn de aparte planken, welke tegen en om nr. 3 zijn aangebouwd en waarvan u op bijgevoegde tekening met boven- en doorsnee aanzicht de details kunt zien. De omschrijving van deze details volgt aan het eind van dit artikel. De planken, aangeduid met 5, worden ook tegen wand 2 bevestigd. In deze planken worden de openingen geboord, waardoor de steunstand nr. 7 wordt geschoven. Aan de onderzijde der planken worden flensen aangebracht, waarop de planken

rusten en welke door middel van een schroef aan de staande stand worden vast gemaakt. Nr. 6 is een doorlopende schap. Nr. 8 is een apart

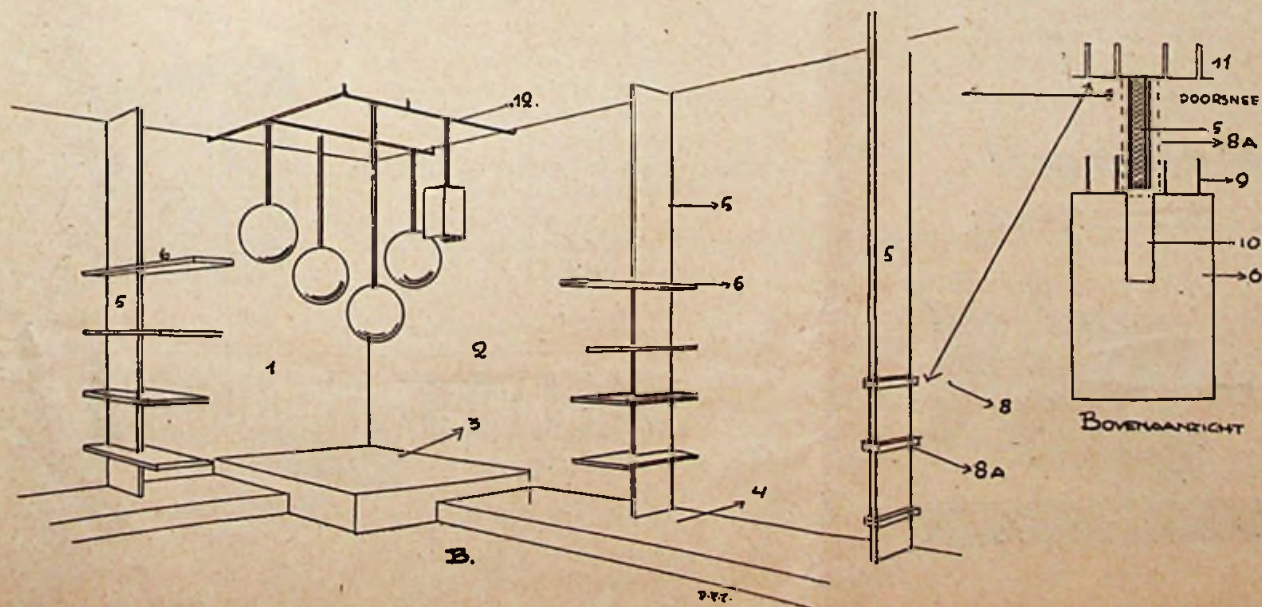
Detailschets

geplaatste glasvitrine, waarin dure apparaten, zoals scheerapparaten enz. geëtalcerd kunnen worden. Nr. 9 is een doorgang naar de magazijnen of privé vertrekken en nr. 10 is een apart aangebracht glasplaatje, dat u kunt gebruiken als u met de verkoop van artikelen uit de vitrine bezig is. In nr. 9 kan een deur of een gordijn als afsluiting worden geplaatst.

Op de toegevoegde detailtekeningen ziet u de volgende onderdelen: Nr. 11, de doorsnee van de wand waarin -zie nr. 8- gaten zijn geboord. Deze ziet u ook op de grote tekening naast het staande gedeelte nr. 5 aangegeven. Nr. 5 is hier het boven-aanzicht van het staande schot met veren binnenwerk en aan de buitenzijde met hard board bekleed. De nrs. 9 zijn de in de dwarsplanken aangebrachte pennen, welke in de muurgaten nr. 8 passen en dienen om het opwippen der plank te voorkomen. Nr. 10 is de gleuf, welke in de liggende planken is aangebracht en precies past om de muurstukken nr. 5. Nr. 6 geeft de plank aan. Nr. 8A geeft op de grote tekening de klampen aan, waarop de planken rusten.

Ontwerp B.

Het tweede plan, met letter B, is als volgt uit

Bij de detailtekening geeft 8A met stippellijn de plaats van de klampen aan. Nr. 12, geheel links boven in de hoek, geeft een aardig staafstelsysteem te zien, waaraan diverse armaturen kunnen worden opgehangen. Deze stangen worden door middel van aangelaste dwarsstangertjes met kleine flensen tegen het plafond bevestigd.

als U
goed nadenkt ...

dan kiest U

de

**BROWN
BOVERI**

ELECTROSTOOM

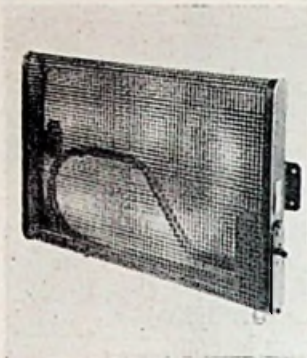
ROTTERDAM filiaal te AMSTERDAM

Wieten en Van Dijk

ELECTRISCHE PLAAT RADIATOREN

ELEMENTEN IN GESLOTEN BUIS

	Type P. 5150 - 1750 of 2250 W.	Bruto f 98.50
	„ P. 5100 - 1000 of 1500 W.	„ f 72.50
Voltage	„ P. 5075 - 500 of 750 W.	„ f 62.50
naar	„ P. 5050 - 500 of 750 W.	„ f 52.50
verkiezing	„ P. 5025 - 250 W.	„ f 42.50

Uitgevoerd in geperforeerde plaat, zonder schakelaar, volgens bovenstaande prijzen.
In wandmontage of verplaatsbare uitvoering.
Met schakelaar meerprijs f. 5.—
In gesloten plaat meerprijs f. 10.—
Kleur: crème, brons, zwart of naar keuze.
Catalogus wordt U op aanvraag gaarne toegezonden.
Leverbaar via de handel.

MACHINE EN
APPARATENFABRIEK **Wieten en van Dijk**
Burgemeester Patijnlaan 50 te Zeist — Tel. K 3404-2683

Podur is de allermodernste plastic isolatie.
Podur is onbrandbaar - het is bestand tegen oliën en zuren - het behoudt mettertijd al zijn oorspronkelijke hoedanigheden.
Podur kan in vrijwel elke kleur en kleurencombinatie geleverd worden.

Wat voor draad of wat voor isolatie U ook mocht nodig hebben:

POPE MAAKT HET!

Vraag alle gewenste inlichtingen aan onze alleenvertragsvoordiger voor Nederland. Zij zal U graag met raad en de-wad bijstaan.

TECHNISCHE
HANDLONDERNEMING

„ROMAL”

Plompstorengracht 12
Utrecht - Tel. 18011

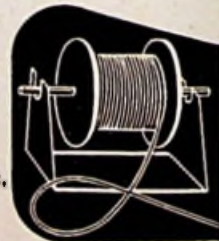

N.V. POPES DRAAD EN LAMPFENFABRIEKEN VENLO HOLLAND

Draad
en
Kabel

uit ruime voorraad leverbaar tegen concurrerende prijzen. Door onze 30 jarige ervaring als Importeurs van de belangrijkste Belgische- en Duitse fabrieken staan wij voor elke levering garant, mede door de keuring van het K.E.M.A.

N.V. Handelmaatschappij

ELECTRO METAAL
A.C.v. Rijn

Piet Heinstraat 102 - Telefoon 334366 - DEN HAAG

DE MAN VAN DE MAAND

Het kan eigenaardig lopen met een mensleven, wanneer de liefde onverwacht ingrijpt. Een jongeman kan daardoor ver van zijn geboortestreek terecht komen, directeur worden van een bedrijf waarvan hij in zijn jeugd beslist niet gedroomd heeft en een vooraanstaande plaats in het organisatieleven innemen op geheel ander terrein dan hij van huis uit vermoedelijk verwacht had.

De jonge P. J. A. Zeestraten werd geboren in de Haarlemmermeer, vlak bij Aalsmeer, waar zijn vader in de kunstmesthandel en de makelaardij werkzaam was. Na zijn studie aan het Amsterdamse Ignatiuscollege was hij korte tijd werkzaam op een bank, moest in militaire dienst (hij is heden nog reserve-officier) en zou toen, naar traditie, in de makelaardij opgeleid worden.

Hier echter greep Amor in. Hij was bevriend geraakt met een bloemistenzoon uit Tilburg, die naar Aalsmeer gekomen was voor zijn vakontwikkeling; hij ging bij die vriend in Tilburg logeren en ontmoette daar „het meisje voor zijn leven." In tegenstelling met de wet, die zegt dat een vrouw haar man moet volgen, trok hij van Noord naar Zuid. Het meisje was de dochter van een directeur-eigenaar van een electrotechnisch bedrijf, dat juist in volle opkomst was en best een „koopman" kon gebruiken, de schoonzoon van de oude heer Van Boxtel werd een aanwinst voor de familie.

Het in 1905 gestichte bedrijf van Van Boxtel heeft de groei van de electrotechnische branche en van de stad Tilburg wel zeer succesvol meegemaakt. Legde men zich in het begin hoofdzakelijk toe op installatiewerk, later kwam de handelsafdeling erbij, welke in succes wedijverde met eerstgenoemde. In 1933 werd (ter gelegenheid van de doorbraak van de Raadhuisstraat) een pand gebouwd, dat nu nog modern aandoet, daarenboven heeft de -inmiddels in een N.V. omgezette- onderneming reeds 7 filialen.

Temidden van deze Tilburgse werkersfamilie voelde (en voelt nog) de jonge Zeestraten zich zeer op zijn plaats; in de groei van de zaak heeft hij nu zijn aandeel reeds zeventien jaar bijgedragen. Sinds Januari jl. als directeur van de Vennootschap.

Dat directeurschap van een belangrijke zaak is echter niet de hoofdoorzaak waardoor de heer Zeestraten in vakkringen zo een bekende

figuur wordt. Het is ook niet de enige functie waaraan hij zijn werkkraft geeft.

Eenmaal ingewerkt bij Van Boxtel kwam hij al spoedig in het organisatieleven terecht. Zijn mening is, dat de mens nu eenmaal niet alléén op deze aarde leeft en niet alléén voor zichzelf heeft te zorgen. Wanneer hij over bepaalde capaciteiten beschikt, is het niet meer dan zijn plicht, deze nuttig te gebruiken voor anderen, hetgeen het beste in het organisatieleven gebeurt.

P. J. A. ZEESTRATEN

Het begon zeer bescheiden in de N.V.R.D., maar toen eenmaal A gezegd was, volgde B (en de overige letters van het alfabet) al spoedig. Wij hebben eens samen zitten tellen, welke functies deze werker zoal bekleedt. Afgezien van zijn directeurschap kwamen wij tot de letter N, hetgeen betekent dat hij 14 functies bekleedt. Indien hij voor elke functie slechts een bescheiden honorarium kon innen, wat zou hij dan een man in bonis worden! Helaas mag hij momenteel al blij zijn als het hem geen geld kost. Welke deze functies zijn? Wij kunnen ze bezwaarlijk alle veertien gaan opnoemen, ze liggen over het gehele organisatieleven van onze branche verspreid. Plaatselijk zowel als landelijk is hij voorzitter van de r.k. vereniging van electrotechnische werkgevers St. Antonius zijn bemoeiingen gaan verder uit naar contact met de P.N.E.M., toezicht op V.E.V.-onderwijs, diverse commissies en afdelingen van de

N.V.R.D., Cistofa, B.V.E., F.E.V.A. en Deho. Onlangs kwam daar nog bij 'n lidmaatschap van de Raad van Beheer van het Economisch Instituut voor de Middenstand, waaraan hij zeer energiek meewerkt om dit in bredere banen te leiden. Zo is voor een niet gering deel aan hem te danken, dat binnenkort een diepgaand bedrijfsonderzoek in de electrotechnische branche ingesteld zal worden door het E.I.M.

Van deze man mag gezegd worden: hij leeft voor en in zijn branche. Het is dan ook niet te verwonderen, ook al zit men beslist alleen voor een luchtig gesprek bij hem, dat hij het Middenstandsprobleem niet geheel kan laten rusten. En moet verzuichten: was die middenstand, van klein tot groot, toch maar meer en beter op organisatie ingesteld!

Om in zijn woonplaats met name de „grotere" middenstanders te trekken, richtte hij de studiekring Thomas More op, waarin alle mogelijke vraagstukken op hoog niveau door prominente sprekers behandeld worden.

Wie dit alles zo leest, en daar nog bij verneemt, dat hij sinds de bevrijding practisch nog geen vacantie heeft genomen, zou wel eens de indruk kunnen krijgen, dat deze man niets anders meer kent in zijn leven dan werken en dientengevolge min of meer een „zuur" of zwaar op de hands type zou zijn. Niets is minder juist dan dit; hij zou het zeker in Tilburg niet met zoveel succes uitgehouden hebben als dit wel het geval ware. „De schoonste stad van ons laand" kan weinig zure types gebruiken, het sprookje dat de sombere Noordeling het in het luchthartige Zuiden niet zou kunnen harden, gaat voor hem zeker niet op. In zover dit nodig was, heeft hij zich aan het vlotte zuidelijke leven volkomen aangepast, hoort hij zelfs in deze stad tot de afdeling „vlotte jongens"! Een goede dronk zal hij op z'n tijd zeker niet versmaden. En sinds enige tijd heeft hij welbewust een avond in de week alle werk opzij gezet om de telkens herhaalde aanval op „alle negen" te doen, en een goed kegelenaar is nu eenmaal nooit een nurks. Oftewel een nurks kan nooit een goed kegelenaar worden. Blijft er daarna soms een uur of wat over, dan heeft hij een groot gezin, dat af en toe ook wel eens aandacht vraagt.

Voor de rest echter zal een commissaris voor vrije-tijd-besteding zich heus niet over hem behoeven te ontfermen. „Ik heb nog geen tijd, om te denken wat ik later zal gaan doen, als ik met werken moet ophouden", dit in antwoord op een desbetreffende vraag. Voorlopig is deze kwestie ook niet aan de orde; wij zien heus nog niet dat de heer Zeestraten al zijn functies tegelijk neerlegt!

VOORONTWERP CADEAUSTESEL OPENBAAR GEMAAKT

Het cadeaustelsel leent zich volgens de ministers van Economische Zaken en voor P.B.O. en Bezitsspreiding bij uitstek voor regeling door bedrijfsorganisaties, zo blijkt uit een voorontwerp van wet, dat thans bekend is gemaakt. Nu het totstandkomen van de bedrijfsorganisaties langer op zich laat wachten dan aanvankelijk werd gedacht, acht de regering het wenselijk dat een wettelijke regeling tot stand komt.

Het voorontwerp acht het cadeaustelsel slechts toegestaan voor gevallen, waarin toe-

passing van dit stelsel niet noodzakelijk gekoppeld is aan een bepaalde transactie.

Vrijgelaten wordt het geven van een toegift van het artikel zelf of een toegift in de vorm van een zelfde dienst als die tegen betaling bewezen.

Geoorloofd blijven toegiften in de vorm van goederen of diensten, waarvan de waarde gering is in verhouding tot die van het verkochte goed. Zij moeten geheel tot het assortiment van de betrokken onderneming behoren.

Theorie over verkoopstechniek

De heer Paul Bauduin, van het reclameadviesbureau Bauduin, heeft de goede gedachte gehad, enkele wetenswaardigheden over verkoopbevordering in de vorm van een brochure vast te leggen. De brochure *Het merchandising plan* is verkrijgbaar na storting van 50 cent op postrekening 254913 bij genoemd reclameadviesbureau (Amstel 224, Amsterdam). Hoewel ze in hoofdzaak voor industriële ondernemingen geschreven werd, staat er veel in dat ook de kleinere zelfstandige ondernemer met goed gevolg kan overwegen.

**ALLES IN EN
UIT ÉÉN HAND:**

Philips	- Rijnstaal
Siemens	- Berec
Heemaf	- Berker
Industria	- A E G
Draka	- Ruton
Corodex	- Witte Kat
A.C.E.C.	- Blerick
Kalorik	- N.K.F.
Excelsior	- Nedap
Hazemeyer	- Itho
Berkelite	- v. Geel
Inventum	- Holland- Electro

Korte Spaarne 23-25
tel. 16255 10084

Ned. Koolborstel Fabrik

EDAM · AMSTERDAM · SPIJKERKADE 5

Betrouwbaar Bedrijfszeker

N.V. NEDERLANDSCHE
INSTRUMENTENFABRIEK

nedifa

Eerbeek (Gld). Tel. K 8338 - 393

Verhuistransformatoren tot 2 kV

Staltransformatoren

Scheltransformatoren

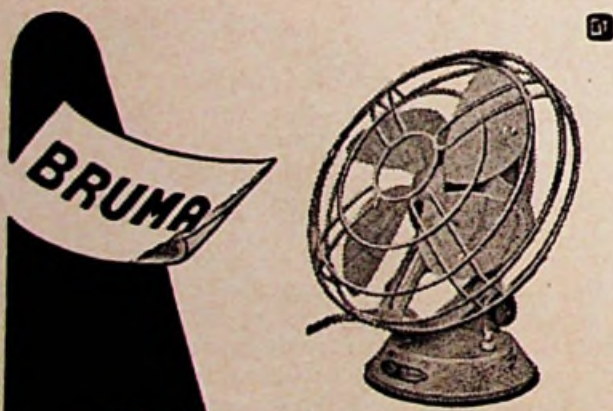
Deurcontacten

Verlichte buitendeurdrukpers

Tot uw noodzakelijke apparatuur behoort ook »Electro Radio Mercuur«

BRUMA

**TAFEL-
WANDVENTILATOR**

Voor wisselstroom 127 of
220 Volt 50 Hz.
Luchtverplaatsing: 10 m³/min.
Toerental: 1200 t/min.
Opgenomen vermogen: 10 Watt.

Kan in verschillende
standen worden ge-
plaatst, van verticaal
tot horizontaal.
Leverbaar in verschil-
lende aantrekkelijke
kleuren.

N.V. Electrotechnische
Mechanische Industrie
Utrecht - Holland

Prijs f 32.- Inclusive snoer en stekker
Aantrekkelijke korting voor wederverkoop.

Voor installatiemateriaal

altijd **Jung**

**Albrecht Jung · Schalksmühle i.W.
Elektrotechnische Fabrik**

Bezoek s.v.p. Jung's expositie in
„Bouwcentrum” Rotterdam, Stands 252/1 t/m 4

CISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

De N.V. Nederlandsche Instrumentenfabriek Waldorp te 's-Gravenhage heeft als verkoop-organaan aangewezen de N.V. Hostaco Handelmaatschappij, gevestigd te Rotterdam, Groothandelsgebouw, waaraan zij de alleenverkoop voor Nederland van haar stofzuigers heeft overgedragen.

De N.V. Hostaco is ingeschreven bij de Afd. Groothandel met de toevoeging: alleen vertegenwoordigster voor de Nederlandse markt der N.V. Waldorp Nederlandsche Instrumentenfabriek.

Nieuw model

De firma Ritsema te Hilversum deelt ons mede, dat door haar een nieuw type sledestofzuiger op de markt is gebracht, type KS/25. De brutoprijs bedraagt f 157,50 compleet met hulpstukken. De normale kortingen zijn hierop van kracht.

Prijswijziging

Van de Reno Handelmij N.V. te Amsterdam ontvingen wij bericht, dat met ingang van 1 April j.l. de prijs van de Goblin G. 24 is teruggebracht tot f 99,50. De normale kortingen zijn hierop van kracht.

Statutenwijziging

Toegevoegd aan artikel 23 alinea 5: Zij zijn mede toepasselijk op aanbiedingen, waarbij transacties van huurkoop, credietkoop en/of koop op afbetaling in uitzicht worden gesteld, of waarbij de verwachting wordt gewekt dat dergelijke transacties met de betreffende handelaar kunnen worden aangegaan.

Vrij in prijs

De stofzuiger type SZ 35, brutoprijs f 139,75, wordt door de N.V. R. S. Stokvis & Zonen niet meer vervaardigd en is met ingang van 1 April j.l. vrij in prijs geworden.

Uitvoerende Commissie.

ELECTRO RADIO MERCUUR

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT

met de mededelingen van:

Bedrijfsorgaan Electrotechnisch Ambacht en Detailhandel Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Federatie van Electro-technische Werkgeversorganisaties Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Electro-technische Werkgevers Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Kath. Bond van Electro-technische Werkgevers St. Antonius Ten Hagestraat 13, Eindhoven - Tel. 04900-4425

Nederlandse Electro-technische Winkeliers Organisatie Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-114867

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel (Cistofa) Afd. Detailhandel Mauritskade 45, 's-Gravenhage. Tel. 01700-114867

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

LIJST VAN AANGESLOTENEN BIJ CISTOFA

FABRIKANTEN

E.M.F., Electromotoren fabriek	Dordrecht	Parallelweg 5
ERRES, N.V. v. d. Heem	Den Haag	Maanweg 250
verkoop in handen van:		
R. S. Stokvis & Zn.	Rotterdam	H. Dullaertplein 3
A.N.R.U.	Amsterdam	Keizersgracht 450
EXCELSIOR, Mij ter vervaardiging van gas-, water- en electr. meters	Dordrecht	Lijnbaan 34
FRIDOR, N.V. Fridor Fabrieken	Den Haag	Leeghwaterplein 27
HOLLAND ELECTRO C.V.	Rotterdam	Marconistraat 10
RITSEMA, Stofzuigerfabriek	Hilversum	Liebergerweg 104
RUTON, Rudolf Blik N.V.	Den Haag	Waldorpstraat 38
WALDORP, N.V. Ned. Instrumentenfabriek	Den Haag	Waldorpstraat 268
verkoop in handel van:		
N.V. Hostaco Handelmij	Rotterdam	Groothandelsgebouw

IMPORTEURS

DUSTETTE, N.V. Hoover Handelmij	Amsterdam	Falckstraat 15
GOBLIN MONARCH, N.V.		
Reno Handelmij	Amsterdam	Kl. Gartmanplantsoen 2
HOOVER N.V. Hoover Handelmij	Amsterdam	Falckstraat 15
SIEMENS N.V. Ned. Siemensmij	Den Haag	Rijnstraat 24
VAMPYRETTE A.E.G.	Amsterdam	Frederiksplein 24

ZELF-IMPORTERENDE GROSSIERS

ELECTRO PRAGA, Fraay en Korper	Amsterdam	Singel 424
G.E.C. (General Electric) N.V. Thabur	Den Haag	Zuilingstraat 22
PROGRESS-MINOR, de Muynk	Soesterberg	Montgomeryweg 53

GROSSIERS

Ackmann	Zwolle	Harmsmecongekade 8
A.N.R.U.	Amsterdam	Keizersgracht 450
Amova Hand. Ond.	Amsterdam	Singel 155
J. S. d'Ancona	Groningen	Gelkingestraat 39
Asco (A. v. Assendelft)	Rotterdam	Schelfstraat 8
N.V. Albaco	Maastricht	Lantaamstraat 1
N.V. B.E.R.G.	Breda	Meerten Verhoffstr. 21
C. J. Biesta W.V.	's-Gravenhage	Hobbemastraat 237 v. d. Veldestr. 126-132
J. Bleyé	Wassenaar	Bromhorstlaan 8
W. A. Blick	Breda	Kloosterlaan 15
Brinkman & Germeraad	Velp	Havolaarstraat 3
Bruins Viascher N.V.	Groningen	Oosterstraat 53
J. K. Busbroek	Zwolle	Kamporstraat 9
Ph. Buttinger	Groningen	Kreupelstraat 7
De Centrale Rijwielen Engros (A. van Servellen)	Rotterdam	Jensiusstraat 5A
N.V. v/h Claessen & Co	Amsterdam	Singel 162-164

Z. S. Cohen
N.V. v/h Croon & Co

Derksen's Groothandel
Gebr. Dik
J. H. Doorman
A. Druif & Co

Ehrbecker's Ind. & Techn. Handels-
ond.
Electrocentrum N.V.
Electro-Metaal N.V.
Electrotechniek N.V.
Electro Union

Electrozaan (Molenaar)

Elgro
S. van Emden
Empo Rijwielfabriek
Eppink & Ingenhorst
E.T.E.B.
Electro Engros v/h A. Ringelberg

Fraay & Korper

Gebar Groothandel (J. L. Gebraad)
Gedeha N.V.
Gelenha N.V.
Gema N.V.
G. Goedkoop
M. Goudekot & Co
H.D.O. N.V.
W. Haas
Hakro
S. Hamerling
N.V. Hartelust
J. H. ten Have
Heco N.V.
W. Helms
Hendro's Groothandel

D. Heij (Zaanlandia)
Hoybroek-Zélander
Hibbelns Groothandel
M. de Hingh N.V.
N.V. Holl. Grooth. in Loodgietersart.

P. Holtring
Th. van Huis

Imenexco N.V.

F. Jonker

A. Kasdorp

Groningen Oostersstraat 33
Rotterdam Schiedmond 22

's-Gravenhage Korte Houtstraat 12
Haarlem Schagchelstraat 45-47
Rotterdam Mauritsstraat 59
Amsterdam O.Z. Voorburgwal 131

Sliedrecht Merwestraat 19
Amsterdam Prinsengracht 357
's-Gravenhage Piet Heinstraat 102
Amsterdam Keizersgracht 686
Amsterdam Lijnbaansgracht 237-240

Koog a.d.
Zaan Raadhuisstraat 37
Arnhem Weerdjesstraat 121
Amsterdam Herengracht 140
Vorden
Dootinchem Wijnbergseweg 88
Haarlem Van Nesstraat 19
's-Gravenhage Beeklaan 330

Amsterdam Singel 424

Nieuwe Tonge Battenoord
Heemstede Havenstraat 2
Nijmegen In de Betouwstraat 29
Groningen O. Boteringestraat 57
Zwolle Boukenallee A 30
Amsterdam Weesperzijde 24
Dordrecht Vlakte 2
Heerlen Kempkensweg 3
Groningen O. Boteringestraat 45
Geldermlaan Kerkstraat 15-34
Leeuwarden Zuidergrachtswal 2
Amsterdam O.Z. Voorburgwal 101
Amsterdam Lauriergracht 102
Amersfoort Nieuwstraat 17
Hoensbroek Heisterberg 60

Amsterdam Pythagorasstraat 30
Amsterdam Keizersgracht 242-248
Amsterdam 1e Boerhaavestraat 6
Nijmegen Parkweg 2-4
's-Gravenhage Laan van Meerdervoort 40B

Haarlem Korte Spaarne 25
Leeuwarden Kanaalstraat 12

Leiden Hoge Rijndijk 25

Franeker Noorderbolwerk 18

Roermond Venloseweg 4

RUILEN van ELECTRISCHE MATERIALEN

APPARATEN en ARTIKELEN TEGEN
ANDERE NAAR KEUZE!

Brieven met opgave van gewenste artikelen en in te
ruilen goederen met copyfactuur aan:

EERSTE NEDERLANDSE OMRUILCENTRALE

Postbus 2004 — Den Haag.

N.V. v.h. CLAESSEN & Co.

AMSTERDAM - SINGEL 162-164

ALMELO - APELDOORN - DOETINGHEM - GRONINGEN - ROTTERDAM - SITTARD

Het nieuwe adres van ons filiaal te ROTTERDAM is:

EENDRACHTSSTRAAT 100.

Telefonisch bereikbaar onder K 1800-27881.

J.E. STORK
VENTILATOREN

de Beste

DEN HAAG
JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

ELECTRISCHE

VRAAGT INLICHTINGEN!

IMPORTEUR: MASCHMEIJER & Co. - SPUISTRAAT 2, AMSTERDAM-C. - TELEFOON 35843

HANDENDROGERS

SLIJPMOTOREN

1/15 P.K. of 1/6 P.K.

NAAIMACHINES

NAAIMACHINEMOTOREN

KLEINMOTOREN

met schuif- of voetweerstand

KOUSENLADDERMACHINES

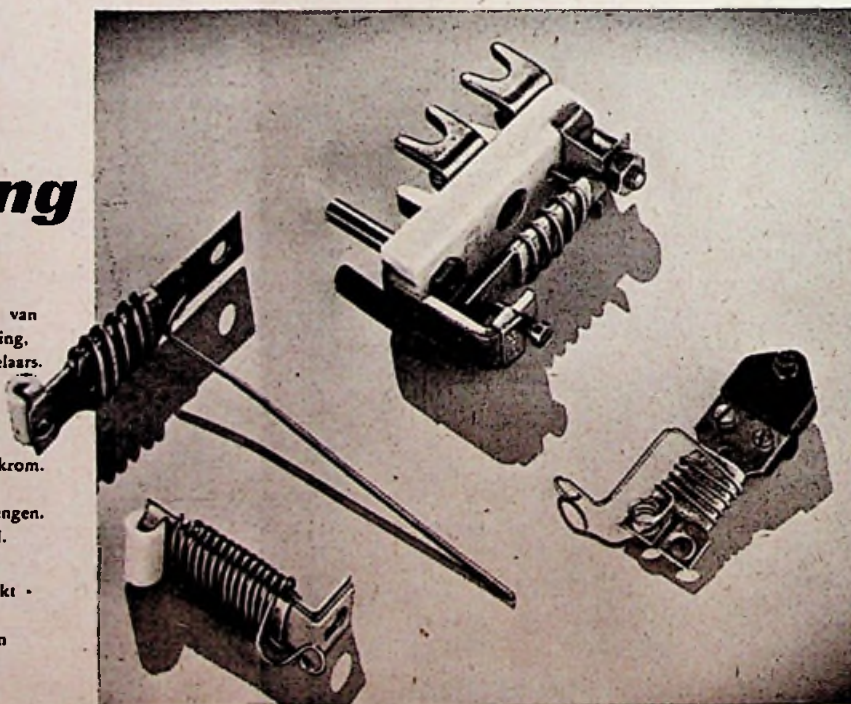
Maximum Beveiliging

Hierbij afgebeeld enkele uitvoeringsvormen van
bimetaal-elementen met verwarmingswikkeling,
zoals zij voorkomen in onze beveiligingsschakelaars.

Bimetaal, bestaande uit twee op elkaar
gewalste lagen metaal met verschillende
uitzettings-coëfficiënt, trekt bij verwarming krom.
Deze eigenschap wordt gebruikt om een
schakelmechanisme tot uitschakeling te brengen.
De vertraagde werking is daarbij essentieel.

Het bimetaalsysteem is - mits goed gebruikt -
een der beste en goedkoopste welke tot
heden bekend zijn voor de beveiliging van
Uw motoren en installaties.

Over de werking van bimetaal hebben
wij speciale en uitvoerige studies gemaakt,
welke in de bedrijfszekerheid van het U
geleverde schakelmateriaal hun bekroning
vinden.

VAN WIJK & VISSER

GELDERMALSEN

J. Kasdorp	Limmel- Maastricht	Meerssenerweg 166	Rood & Kahle	Bergen op Zoom	Potterstraat 40-42
Oscar Keip König Techn. Hand. Bur. C. J. Korsten G. Kroon P. J. Kusse & Zn N.V.	Groningen Amsterdam Zierikzee Huizen Rotterdam	Turflorenstraat 20 Plantage Parklaan 14 Kraanplein D 472 Ceintuurbaan 26 Schoterbosstraat 91	Rotterdamsch Handelshuis A. J. W. Schiefelbusch Scholten's Handelmij N.V. Schotman van Appel	Rotterdam	's-Gravendijkwal 115
Laagspanningsnetten N.V. Gebr. v. Leer N.V. Leeuwenberg & Zonen A. Ludert	Groningen Amsterdam Amsterdam Amersfoort	O. Boteringstraat 71 Prins Hendrikkade 65 Groenburgwal 3-13 v. Maerlantlaan 1	W. Schuurman N.V. Slabbers G. H. Smelt R. S. Stokvis & Zonen W. J. Stokvis N.V.	Breda Hoorn Hilversum	Bleekstraat 1 Nieuwstraat 15 Diepenweg 32 Naarderweg 35 Hofplein Breeuweg 127b Zuiderhagen 82 Westzeedijk 507 Oude Kraan 62
Radio van Maarseveen J. F. Marijnissen v. d. Meer & Roodbergen Megro Paul Meiler A. F. W. Meijer	Utrecht Nijmegen Sneek Woerden Amsterdam Utrecht	Brigittenstraat 24 Vredestraat 4 Marktstraat 21 Voorstraat 73 Prinsengracht 282 Willem van Noortstraat 45 Montgomeryweg 53	Techn. & Keram. Handelsb. N.V.	's-Graven- hage	de Const. Rebecque- straat 96-102
De Muijck	Soesterberg		Tehama N.V. Terka Thabur N.V.	Leeuwarden Amsterdam 's-Graven- hage Amsterdam Kessel (L).	Zaailand 80 Frederiksplein 12 Zuilingstraat 22-24 Keizersgracht 520 Hoofdstraat 64
Nema Techn. Groothandel Nicolai & Lebert Nierstrasz N.V. B. Nieuwenhuis Nijkerk Radio N.V. Electro Ofra N.V. W. Oosterberg M. Ossendrijver	Winschoten Utrecht Amsterdam Haarlem Amsterdam Venlo Zutphen Amsterdam	Hoogklei 18 Lucasbolwerk 18 Pl. Middenlaan 62 Jansstraat 73 Warmoesstraat 94 Straelseweg 37-39 Beukerstraat 53 St. Pietershalsteeg 2-8	Theal N.V. Gebr. Timmermans N.V.	Rotterdam	Nieuw Mathenesser- straat 33
J. P. Polderman Pot & Van Nes N.V.	Goes Rotterdam	Grote Markt Groothandels- gebouw bij Station D.P.	Vanandel N.V.	Leeuwarden Leeuwarden Eindhoven Hengelo (O)	Oosterkade 20B ben Grote Kerkstraat 71 Stratumsedijk 43-45 Willemsstraat 63
C. Prins	Bussum	Eslaan 7	Van Veen Gebr. v. d. Veen W. P. de Vries (Panter Rijwielabriek) H. C. J. Vredenburg	Zaandam Winschoten Amsterdam Meppel Leeuwarden Alkmaar Gouda Groningen Amsterdam	Damplein 8 Blijhamsterstraat 33 O.Z. Voorburgwal 147 Parallelweg 18 Tweebakmarkt 59 Laat 121 Fluwelensingel 86 Oosterstraat 25 Spuistraat 8
N.V. Ramendo Reitsma (Kwinto Rijwielindustrie) v/h. A. Ringelberg „Electro Engros” Gebr. Rolff	Breda 's-Graven- hage 's-Gravenhage Alkmaar	Mauritsstraat 17 Lange Beestenmarkt 95 Beeklaan 330 Zaadmarkt 33-36	N.V. v/h N.C. Waagmeester & Zoon H. Welp Jacq. v. Weren N.V. F. & J. v. Werven N.V. S. J. Wiersma M. de Wild N.V. v/h Joh. Wolf & Co G. F. Wolters W. H. Wütrich N.V. v/h	Meppel Middelburg	Groenmarkt 14 Gortstraat 65
			Zeevat's Groothandel N.V. Zeeland Techn. Hand. Bur.		

MEDEDELINGEN van de
Regelings-Commissie voor het
Amsterdamsche Leveranciers-
Installateurs Contract

Lijst van installateurs

Sedert onze vorige opgave werden hieraan toegevoegd de firma's:

C. Dekker & Zonen, Overtoom 157; H. Halenbeek, Davisstraat 2; W. O. de Jong, Gelderse-kade 43 en A. van Vliet, Keizersgracht 97.

Afgevoerd werden de firma's F. J. Vos & Zn. en W. Brinker.

Lijst van electro-winkeliers

Hierop werd bijgeschreven de firma Gebr. Ruckert, Albert Cuypstraat 63.

Bijdrage installateurs/electro-winkeliers

Het 15e contractjaar is op 1 Maart jl. ingegaan. Voor zover zij dit nog niet gedaan hebben, worden installateurs/electro-winkeliers verzocht hun bijdrage ad f 5,- over te boeken naar onze Postrekening nr. 404240 of naar onze rekening bij de Nederlandsche Middenstandsbank, Kantoor Hoofddorppweg 2, alhier.

Hun, die tot nu toe in gebreke bleven ook de bijdrage over het 14e contractjaar te voldoen, zal dezer dagen een kwitantie voor beide jaren tezamen, in totaal dus f 10,-, verhoogd met incasso-kosten, worden aangeboden.

Administrateur

De Administrateur is afwezig van 29 dezer tot 4 Juni a.s. Gedurende die tijd wordt het secretariaat waargenomen door Mr. J. H. van Gelderen, Mauritskade 45 te Den Haag. Spoedgevallen kunnen telefonisch worden opgenomen met de voorzitter, de heer W. H. Hirdes (telefoon 21280, na 18 uur 23460).

De Regelings-Commissie.

Jaarvergadering

AMSTERDAMSE L.I.C.

Kort Verslag van de 13e Jaarvergadering, gehouden op Woensdag 25 Maart jl. des avonds acht uur in het American Hotel.

De voorzitter spreekt er zijn vreugde over uit dat de afgevaardigden van de leveranciers ditmaal in zo'n grote getale zijn opgekomen. Daarentegen is de belangstelling van installateurs en electro-winkeliers geringer dan gewoonlijk.

De voorzitter heet in het bijzonder welkom de heer Oudkerk, oud-lid van de Regelings-Commissie en een der pioniers van onze overeenkomst.

Besloten wordt een der trouwe bezoekers, de heer Delo, die in een ziekenhuis ligt, een telegram te zenden en hem een spoedig herstel toe te wensen.

Tenslotte memoreert spr. het overlijden van de heer J. G. Koot, in leven nestor der Amsterdamsche installateurs.

In het afgelopen jaar is de plaats, die de heer J. J. Lankes vele jaren in onze Commissie had bezet, opengekomen. De heer Lankes heeft zijn taak steeds ernstig opgevat en bergen werk verzet. Als zijn opvolger werd door de afdeling Amsterdam van de Nederlandse Vereniging van Electrotechnische Werkgevers benoemd de heer M. Sluiter. De voorzitter hoopt dat de heer Sluiter vele jaren zijn gewaardeerde krachten aan ons werk zal kunnen geven.

De notulen van de 12e Jaarvergadering dd. 31 Maart 1952 - afgedrukt in Electro Radio

Mercuur dd. 31 Mei d.a.v. worden goedgekeurd.

Telefoonkaart

Hierna geeft de voorzitter een schets van de stand van zaken. Het aantal deelnemers vertoonde ook in het afgelopen jaar weinig verandering. Teneinde installateurs/electro-winkeliers nog eens goed in te prenten welke leveranciers tot het L.I.C. zijn toegetreden werd hun een zgn. telefoonkaart toegestuurd, waarop alle gegevens omtrent de contract-grossiers werden vermeld. De noodzaak hiertoe deed zich gevoelen nadat vertegenwoordigers van enige niet-aangesloten leveranciers zich niet hadden ontzien voor te wenden dat hun firma tot onze overeenkomst was toegetreden. Uit het boekenonderzoek is overigens wel gebleken dat installateurs zich in grote trekken aan de bepalingen houden.

De financiële basis van ons contract is nog steeds hecht, ofschoon onze middelen de laatste jaren een teruggang te zien geven. De kosten, verbonden aan het controle-apparaat, zijn hieraan grotendeels debet. Deze zouden kunnen worden goedgeemaakt, indien de Regelings-Commissie voor elke overtreding, hoe gering ook, boeten ging opleggen. Hiervan is zij echter uitgesproken tegenstandster; veel liever werkt zij opvoedend. De praktijk heeft geleerd dat hiermee de beste resultaten worden behaald.

Toen, naar wij meenden, het L.A.C. voor de deur stond is de commissie er toe overgegaan

ELECTRISCHE KLOKKEN

Messing verchroomde wandklok
28-30-33 en 37 cm buitenwerks
Schriftelijke garantie

Reizigersbezoek, of
toezending catalogus
met meer dan 50
afbeeldingen, op
aanvraag.

**B. HILBINK
AMSTERDAM**

KLOVENIERSBURGWAL 70
TELEFOON 48126

TREKKOORD met LICHTGEVEND KNOPJE

Lichten meer dan 12 uur na
ieder koord bijzonderlijk ver-
pakt in cellophane in speciale
toonbank (etalage) doos inh. 25 st. Zet een
doos op Uw toonbank en in de etalage en
U verkoopt spelenderwijs

Een artikel
dat zichzelf
verkoopt. **Publ. prijs: 60 ct.**

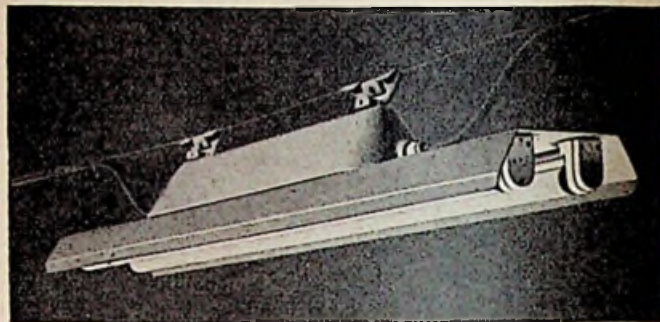
Levering uitsluitend via de groot-
handel; direct uit voorraad

FABRIKANT: FA. S. LÖVENSTEIN
TERBORG (Gld.)

WAAROM komen voor straatverlichting, slachthuizen, zuivel
fabrieken, textielabrieken, keukens, wasserijen
ververijen, garages e.d.

DE ARMATUREN VOOR TL-LAMPEN VAN DE FIRM
G. SCHANZENBACH & Co., G.m.b.h., FRANKFURT, beken
onder de naam „SCHACO" fabrikaat steeds in aanmerking

OMDAT het „SCHACO" materiaal zeer gemakkelijk te
monteren en beter van constructie is. De lange
levensduur maakt dit materiaal uiteindelijk goed-
koper.

Aanvragen bij:

B. H. v. d. Beke Callenfels

Prinsengracht 759 - Amsterdam-C
Tel. 33725

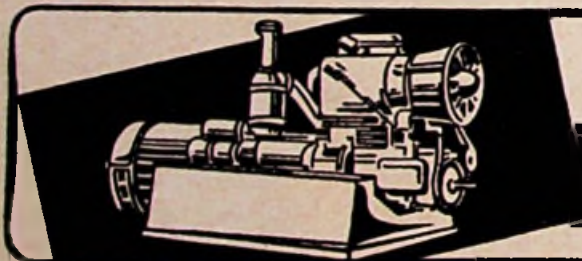
DE BATTERIJ
2x de levensduur van

MET DE TIJGER
een gewone batterij!

IMPORTRICE: MARYNEN - DEN HAAG

Op aanvraag
zenden wij U gaarne
contracttarieven.

AGGREGATEN MET BENZINE-
OF DIESELMOTOR,
ALLE TYPEN LEVERBAAR

OMVORMERS MET INDIVIDUEEL
LLOYDS KEUR
OF TYPE CERTIFICAAT

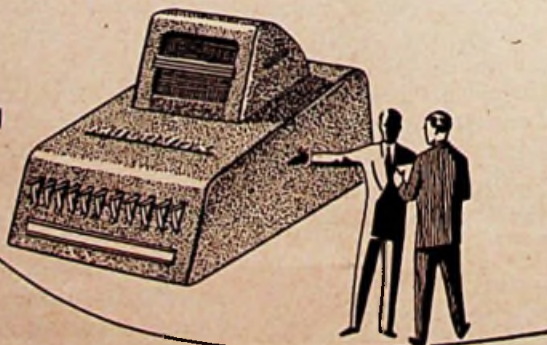
BREMER ELEKTROMOTOREN-WERK G.m.b.H.
REINHOLD SCHUSTER

INLICHTINGEN: UNIAGENTS, SUMATRASTRAAT 205, DEN HAAG

MULTIVOX

verstevigt de band met Uw klanten

Hebt U de elektrische installaties
van fabrieken, kantoren, magazijnen,
hotels, restaurants, drukkerijen,
ziekenhuizen enz. te verzorgen?
Dan kweekt U een extra goodwill
door de Bedrijfsleiding de vele voor-
delen uiteen te zetten van een
MULTIVOX-installatie voor interne
communicatie. Wij verstrekken U
gaarne de nodige inlichtingen.

ELECTRO ACOUSTISCHE FABRIEK MULTIPER

1e van der Kunstraat 285
Tel. 116833 - Den Haag

lijst C (zelf-installerende bedrijven) te bevrozen. Er is lang over nagedacht, de samenstelling van deze lijst te herzien, maar een oplossing, die alle belanghebbenden tevreden stelt, is moeilijk te vinden. De Regelings-Commissie heeft nu dan ook besloten dat aanvragen van leveranciers om nieuwe bedrijven -vooropgesteld dat zij over een eigen installatie-afdeling beschikken- aan de lijst toe te voegen, wederom stuk voor stuk zullen worden bekeken. Daarbij zal telkens het advies van de F.A.E.W.O. worden ingewonnen. Immers, het kan nimmer de bedoeling zijn de installateurs een deel van hun afzetgebied te ontnemen. Deze zouden hierdoor economisch in een zwakke positie worden gedrongen, waarmee de leveranciers verre van gebaat zouden zijn.

Lijst B biedt de grossiers ruimschoots gelegenheid hun activiteit te ontplooiën, temeer daar aan de toelating van bona fide verwerkende bedrijven nauwelijks moeilijkheden in de weg plegen te worden gelegd. Op den duur zal er echter niet aan kunnen worden ontkomen deze lijst aan een revisie te onderwerpen. Er komen nu te veel ondernemingen op voor wier jaarlijkse afname zo gering is dat het niet gerechtvaardigd zou zijn hen langer op lijst B te handhaven.

De voorzitter besluit met op te merken dat het karakteristieke van onze overeenkomst is dat de twee groepen, die zij bindt, weliswaar een gemeenschappelijk belang hebben, maar in details wel eens niet elkaar van mening verschillen. Deze situatie wij een enkele maal storend werken en het behoort tot de taak van de Regelings-Commissie in zulke gevallen zo goed mogelijk op een compromis aan te sturen. Dit lukt vrijwel altijd, ofschoon belanghebbenden vaak alleen die kant van de zaak zien welke in hun gezichtsveld ligt, terwijl de commissie met alle facetten rekening dient te houden. Spr. doet een beroep op allen om in L.I.C.-verband alle krachten in te spannen. Dan kan er veel goeds worden bereikt, mits men bedenke dat het contract er niet is voor één bepaalde installateur, electro-winkelier of leverancier.

Overzicht contrôle installateurs

Mr. Van Gelderen geeft vervolgens een overzicht van de uitgeoefende contrôle. Er werd in 1952 bij 113 installateurs een boekenonderzoek ingesteld. Bij sommigen bleek de zaak niet helemaal in orde te zijn, zonder dat van opzettelijke overtredingen sprake was. Zij kregen een waarschuwing. Anderen werden beboet, maar deze gevallen kwamen zeer sporadisch voor. Een installateur, die het contract met voeten had getreden, werd eerst geschorst en daarna afgevoerd. Aangezien hij de hem opgelegde boete niet wenst te betalen zal hij gerechtelijk worden vervolgd.

Uit het onderzoek is verder duidelijk geworden dat nagenoeg alle installateurs hun materiaal van één of twee vaste leveranciers betrekken. Deze conservatieve houding van de Amsterdamse installateurs vergemakkelijkt het onderzoek in hoge mate. De heer K. de Vries, die gedurende enige jaren tot onze volle tevredenheid met deze contrôle-werkzaamheden was belast heeft, met het oog op andere verbintenissen, verzocht van zijn taak te worden ontheven. Hem werd onder dankbetuiging voor de bewezen diensten eervol ontslag verleend.

Accountant voor leveranciers

Het toezicht op de leveranciers is veel ingewikkelder. Hiervoor moet een accountant worden ingeschakeld, waarmee de Regelings-Commissie doende is. Intussen wordt, indien over een leverancier gefundeerde klachten binnenkomen, een speciaal onderzoek ingesteld. Het resultaat hiervan zal binnenkort in de Berechtings-Commissie worden behandeld.

Het overzicht van het door verwerkende en zelf-installerende bedrijven afgenomen contract-materiaal toont aan dat slechts een drietal leveranciers geregeld aan dergelijke ondernemingen levert. In verband hiermee rijst de vraag of wel alle grossiers indachtig zijn aan hun verplichting over dergelijke leveranties copie-facturen aan de Regelings-Commissie in te zenden.

Het financiële verslag wordt goedgekeurd. Helaas blijkt dat een naar verhouding te groot aantal installateurs en electro-winkeliers hun bijdrage over het afgelopen contractjaar nog steeds niet heeft betaald.

De penningmeester wordt voor het door hem gevoerde beheer onder dankzegging décharge verleend.

Rondvraag

Eén der leveranciers maakt van de rondvraag gebruik om er zijn ontstemming over uit te spreken dat de vorig jaar benoemde Berechtings-Commissie zo traag werkt. De voorzitter zet uiteen dat deze commissie slechts enkele malen per jaar bijeenkomt, daar zij niet voor elk -gelukkig sporadisch- geval tijd kan reserveren. Op een tweede opmerking van dezelfde leverancier, t.w. dat aanvragen niet zo snel behandeld worden als gewenst is, antwoordt de voorzitter dat de Regelings-Commissie voor haar advies dikwijls van derden afhankelijk is. Al dit werk moet nu eenmaal door zakenmensen in hun schaarse vrije tijd worden verricht. Er wordt soms erg veel van de leden der Regelings-Commissie gevergd. Zij tracht haar taak naar beste weten uit te voeren. Daarbij worden vanzelfsprekend fouten gemaakt. De hoofdzak is echter dat wij allen met elkaar trachten het zo goed mogelijk te doen.

De Regelings-Commissie.

„Er zijn twee televisie-uitzendingen door elkaar gelopen!”

Jaarbeurs succes

In onze beschouwing over de eerste Jaarbeursdag hebben wij de veronderstelling geuit, dat de concentratie van exposanten uit onze branche succesvol zou blijken en het doen van behoorlijke zaken tengevolge zou hebben.

Nu de beurs geëindigd is, blijkt deze veronderstelling bewaarheid te zijn. De groep was dermate tevreden dat zij, bij monde van de heer Blik, aan de jaarbeursdirectie een Delfts blauw bord aanbod. Zulks als dank voor de verleende medewerking aan deze concentratie, welke volgens de heer Blik tot zaken-doen geïnspireerd heeft.

Demonstreer uw lampekappen

In menige winkel waar lampekappen ten verkoop hangen, viel ons op dat deze praktisch nooit „in gebruik” gedemonstreerd kunnen worden. De koopster moet de kap maar zien zo als die het overlagen in de kamer zal doen.

Het is niet zo'n heel moeilijke toer, hierin verbetering te brengen, zoals we in Tilburg bij de N.V. Van Bortel constateerden. Daar hangt een waarlijk niet gering aantal lampekappen; bij elke kap is een trekschakelaar gemonteerd. De aspirant-koopster kan dus zelf constateren hoe de door haar gekozen kap het doet als de lamp brandt, waarom het toch uiteindelijk gaat!

Dat men de demonstratiekappen steeds op dezelfde plaats moet hangen, lijkt ons geen groot bezwaar. Het systeem verdient o.i. overal nagevolgd te worden.

Verhuisd

Het technisch bureau Schekman te Nijmegen geeft bericht van een verhuizing, welke echter over geen grote afstand plaats vond. Van Groesbeekseweg 176 is men nl. verhuisd naar Groesbeekseweg 181a; het telefoonnummer 23664 kan dan ook ongewijzigd blijven.

De „MARINA” Wasmachine

heeft de meeste voordelen:

- Het fraaie uiterlijk — wit met blauwe baan.
- 'n Centrifugaalpomp, waardoor het ledigen eenvoudig is, het wasproces geïntensiveerd wordt en het spoelen in de kuip mogelijk is.
- 'n Wasbeweger, die de slijtage tot een minimum beperkt.
- 'n Wringers met onafhankelijke vering.

Prijs inclusief snoer en contactstop

fl. 448.—

Electrocentrum N.V., Amsterdam-C.

GELDER

Inbouw wandcontactdoos met randaarde

Niko doet het goed!

Betrouwbaar materiaal geeft U de meeste zekerheid tot slagen; gebruik dus NIKO schakelmateriaal, dan riskeert U niets.

Wat NIKO fabriceert, is uitmuntend geconstrueerd.

Voor veilige installaties

POLI KEMA KEUR VOLT

5/8"

POLIVOLT ISOLERENDE installatiebuis is eveneens goed-gekeurd in een reeks buitenlandse staten. In de maten 1/2" t/m 1 1/2" voorradig bij de erkende electro-technische Groothandel.

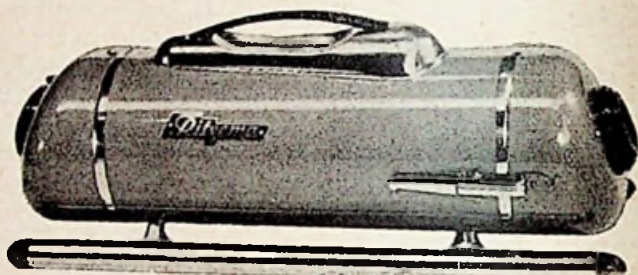
Een product van

POLVA-NEDERLAND
OOSTERBEEK (HOLLAND)

RITSEMA — HILVERSUM

fabriceert stofzuigers sedert 1923
Nieuwste modellen Olympia Serie

Sledestofzuigers volgens afbeelding compleet met serie praktische hulpstukken en voorzien van krachtige motor vanaf..... **f1 129.—**
Prijzen v.d. stofzuigers Olympia Serie f 129,—, f 136,50, f 143,—, f 150,50
Financiering van Huurkooptransacties.

Het vanouds bekende model

Miele

Duizendvoudig beproefd en steeds opnieuw verbeterd door technische vindingen. Vanzelfsprekend grote capaciteit, groot was-effect en het bij alle **Miele-wasmachines** spreekwoordelijk geworden ontzien en sparen van het tegenwoordig zo kostbare wasgoed.

Miele's Wasmachines Maatschappij N.V.
Industriegebouw Rotterdam Goudsesingel 92

Helaf - LEIDEN

Tel. (K 1710) 26792-20001 (b.g.g. 31188-31735-23893)

Fabriek van gepantserde industrie-stopcontacten

10 - 15 - 25 - 60 - 100 - 200 Amp.

Een keur van 150 modellen, passend op ieder gangbaar merk (bijv. op AEG, HH, WALTHER, SOCOME, DIN, MIKULKA).

Onze geïllustreerde, 4-talige **PRIJSCOURANT 1953** biedt U nieuwe verrassingen in de vorm van nóg meer types (in gietijzer en silumin), nóg scherpere prijzen, nóg gunstiger superkortingen.

Vraagt monsters: Uw grossier heeft ze in voorraad.

Bezoekt onze permanente stand no. 261
Bouwcentrum - Rotterdam

Het
nieuwste!

Tikkende
electrische
pendules

Omschakelbaar
220-110 volt